

Rodzice i opiekunowie

Informator możliwości edukacyjnych dla uczniów w wieku od 14 do 19 lat

2008-2009

Dostępny także w Internecie
www.connexions-direct.com/parentcarer

Informacje o tym, jak pomóc dziecku wybrać przedmioty w klasie dziewiątej oraz zawód i naukę w klasie jedenastej.

Rodzice i opiekunowie

Informator możliwości edukacyjnych dla uczniów w wieku od 14 do 19 lat.

Uczniowie są obecnie na etapie kształcenia, kiedy są proszeni o wybranie niektórych kursów i kwalifikacji, które chcieliby rozpocząć w klasie dziesiątej i jedenastej. Jest to ważny okres zarówno dla ucznia, jak i rodziców lub opiekunów. Rodzice i opiekunowie powinni zdobyć niezbędne informacje, aby pomóc uczniowi, ponieważ pomoc i wsparcie jest istotnym elementem tego procesu.

Zmiany w szkolnictwie oznaczają, że obecni uczniowie mogą wybrać wiele interesujących kursów, które otworzą przed nimi różne ścieżki edukacyjne prowadzące do nauki w szkole typu sixth form, kolegium, na uniwersytecie czy w miejscu pracy.

Niniejsza broszura zawiera informacje o:

- nowościach w szkolnictwie
- proponowanych kursach
- wartości różnych kwalifikacjach i ich celu.

W niniejszej broszurze podano także:

- praktyczne wskazówki na temat tego, jak pomóc uczniowi dokonać wyboru
- pytania, które warto zadać pracownikom szkoły
- instytucje, które udzielają dodatkowej pomocy.

Wybór w klasie dziewiątej zaznacza pierwszy etap podejmowania decyzji. Uczniowie staną przed kolejnymi wyborami w klasie jedenastej i później, dlatego czytelnik znajdzie w niniejsze broszurze także informacje o:

- wyborach po 16 roku życia – zarówno o miejscach kształcenia się i kierunkach studiów
- możliwościach, jaki dają kwalifikacji
- pomocy finansowej dla osób, które ukończyły 16 rok życia.

Interaktywna wersja informatora

Interaktywna wersja informatora dostępna jest na stronie internetowej

www.connexions-direct.com/parentcarer.

Informacje w niniejszym informatorze często odsyłają czytelnika do stron internetowych.

Uczniowie, rodzice i opiekunowie, którzy nie mają w domu dostępu do komputera mogą skorzystać z Internetu w miejscowej bibliotece lub ośrodku

Connexions.

Podziękowania:

Chcielibyśmy podziękować kolegium Ringmer Community College za pozwolenie na wykonanie zdjęć.

Chcielibyśmy także podziękować wszystkim młodym osobom, które zgodziły się na wykorzystanie ich przykładu na potrzeby informatora „Rodzice i opiekunowie”.

Niektóre imiona zostały zmienione w celu zachowania poufności.

Ministerstwo Spraw Dzieci, Szkół i Rodzin (Department for Children, Schools and Families – DCSF) nie ponosi odpowiedzialności za zawartość i wiarygodność stron internetowych wymienionych w niniejszej publikacji oraz nie popiera wszystkich wyrażonych w niej poglądów. Pozycje na liście nie powinny być traktowane jako żadne poparcie. DCSF nie może zapewnić, iż strony te będą w użyciu cały czas i nie ma kontroli nad dostępnością oraz zawartością wymienionych stron.

Na stronach broszury podano wiele numerów telefonu. Połączenia stacjonarne z infolinią Connexions Direct są bezpłatne. Natomiast operatorzy telefonów komórkowych mogą pobierać opłaty. Połączenia stacjonarne z innymi organizacjami są odpłatne, a stawki za połączenia z telefonów komórkowych są wyższe.

Spis treści

Sukces dla wszystkich	4
Wybór w klasie dziewiątej	7
Pomoc	11
Pomoc rodziców i opiekunów	14
Ścieżki edukacyjne	17
Wsparcie w nauce i rozwoju	18
Wybór w klasie jedenastej	22
Pomoc finansowa po szesnastym roku życia	26
Możliwości po osiemnastym roku życia	29
Obawy nastolatków	33

„Jaką wybrać drogę? Jak wybrać możliwości edukacyjne w klasie dziewiątej?” Niniejsza broszura ma na celu pomóc uczniom podjąć decyzje o kursach i kwalifikacjach w klasie dziesiątej i jedenastej.

„Wybór należy do Ciebie. Informacje o możliwościach podjęcia pracy i nauki dla uczniów klasy dziesiątej i jedenastej”. Niniejsza ulotka ma na celu pomóc uczniom podjąć decyzje o wyborach po ukończeniu szesnastego roku życia.

Szkoła powinna udostępnić uczniom egzemplarz danej broszury. W Internecie można pobrać lub przeczytać interaktywną wersję broszury „Jaką wybrać drogę” (www.connexions-direct.com/whichwaynow) oraz broszury „Wybór należy do Ciebie” (www.connexions-direct.com/itsyourchoice). Egzemplarz można także zamówić w Dziale Publikacji DCSF, dzwoniąc pod numer 0845 602 2260.

Sukces dla wszystkich

Reformy edukacyjne

Wybór, łatwość dostosowania nauki i indywidualne programy – to obecnie niektóre interesujące zmiany szkolne. Nie zależnie od zainteresowania i zdolności każdy uczeń będzie mógł wybrać odpowiedni dla siebie przedmiot, a także dobrze dobrane kwalifikacje, dzięki którym przejdzie pomyślnie przez kolejne etapy edukacji aż do momentu wejścia w świat pracy.

Zmiany w edukacji dla uczniów w przedziale wiekowym 14-19 wprowadzono, aby:

- podnieść standard. Dzięki temu wszystkie młode osoby będą miały umiejętności pozwalające im na sprostanie wymaganiom szybko zmieniającego się świata i na kontynuowanie kształcenie przez całe życie.
- zapewnić większą swobodę kształcenia pozwalającą młodym osobom na osiągnięcie największych zdolności.
- zaoferować szerszy wybór kursów i kwalifikacji, które motywowałyby i zachęcałyby młode osoby.

Korzyści wypływające ze zmian

Obecnie prawdziwą korzyścią dla uczniów jest bardziej swobodna droga przez kolejne etapy edukacji oraz możliwość wyboru najbardziej odpowiadającej ścieżki edukacyjnej w momencie podejmowania decyzji. Można zauważyć, że wszystkie kwalifikacje znajdujące się w ofercie są w pewien sposób powiązane z drogą przechodzenia przez kolejne etapy edukacji. Spoglądając na diagram (**strona 17**) przedstawiający ścieżki edukacyjne, a także na przykłady, można zauważyć, że uczniowie mogą łatwo przechodzić z jednej ścieżki edukacyjnej na drugą.

Nowości

Kursy dyplomowe (Diploma)

Kursy dyplomowe są nowymi kwalifikacjami opartymi o różne style nauczania i uczenia się. Stanowią one ciekawą możliwość edukacyjną, która uczniowie powinni wziąć pod uwagę. Kursy dyplomowe łączą w sobie naukę w klasie i doświadczenie zawodowe obejmujące co najmniej dziesięć dni pracy.

„Przywrócić naukę do życia” to główne przesłanie nowych kwalifikacji dla osób od 14 do 19 roku życia. W ramach kursu dyplomowego uczniowie uczęszczają na moduły z wybranej przez siebie dziedziny przedmiotowej (zwanej „linią nauki”) oraz rozwijają szereg umiejętności, w tym z języka angielskiego, matematyki oraz technologii informacji i komunikacji (ICT). Uczniowie mogą także wybrać przedmioty spośród dodatkowych i wyspecjalizowanych możliwości edukacyjnych. Kursy dyplomowe zostały ułożone w partnerstwie z pracodawcami, szkołami, kolegiami, uniwersytetami i są dostępne na trzech poziomach. Kursy dyplomowe zostały zaprojektowane tak, aby pomóc uczniom podjąć decyzję o przyszłości i jednocześnie nie zamykając przed nimi innych możliwości. Uczniowie mogą potraktować kurs dyplomowy jako pierwszy krok do wyższej edukacji, szkolenia czy zatrudnienia.

Kursy dyplomowe nie są jeszcze dostępne we wszystkich dziedzinach, ale są obecnie prowadzone w wybranych szkołach, kolegiach i u organizatorów nauki w miejscu pracy. Do roku 2013 kursy dyplomowe będą dostępne dla młodych osób we wszystkich dziedzinach przedmiotowych.

Dodatkowe informacje na temat kursów dyplomowych podano w części „Wybór w klasie dziewiątej”, na **stronie 7 i 10**.

Poszerzenie programu „praktyka dla młodych”

Program „praktyka dla młodych” daje uczniom możliwość poznania realiów życia zawodowego i jednoczesnego kontynuowania nauki. Program ten jest dostępny dla osób w wieku od 14 do 16 lat. Odniósł on już duży sukces, a liczba jego uczestników nieustannie wzrasta. Program jest poszerzany, dzięki czemu w ofercie będzie znajdować się coraz więcej obszarów zatrudnienia.

Dodatkowe informacje o programie „Praktyka dla młodych” zamieszczono w części „Wybór w klasie dziewiątej”, na **stronie 7 i 10**.

Zmiany w przedmiotach GCSE

- Główna zmiana w przedmiotach GCSE polega na wprowadzeniu sprawdzianu wewnętrznego w miejsce prac zaliczeniowych. Uczniowie będą musieli wykonać projekty w szkole, w warunkach kontrolnych.
- Od września 2009 roku prace zaliczeniowe z przedmiotów GCSE, w tym z literatury angielskiej, geografii i historii, zostaną zastąpione sprawdzianem wewnętrznym.

Dodatkowe informacje o przedmiotach GCSE zamieszczono w części „Wybór w klasie dziewiątej”, na **stronie 7 i 10**.

Zmiany w przedmiotach A Level

- Większość przedmiotów składa się z czterech części.
- Pytania będą stawiały większe wyzwania i będą miały formę otwartą, a od 2010 roku przyznawany będzie nowy stopień, aby nagrodzić osiągnięcia najzdolniejszych uczniów.
- Poszerzony projekt to nowe kwalifikacje na poziomie trzecim zaprojektowane, aby rozwijać szersze umiejętności, które są wymagane w wyższej edukacji. Projekt stanowi obowiązkową część zaawansowanego kursu Advanced Diploma, ale jest także dostępny jako moduł w ramach kursów A Level.

Dodatkowe informacje o przedmiotach A Level zamieszczono w części „Wybór w klasie jedenastej”, na **stronie 22 i 25**.

Niezbędne umiejętności praktyczne

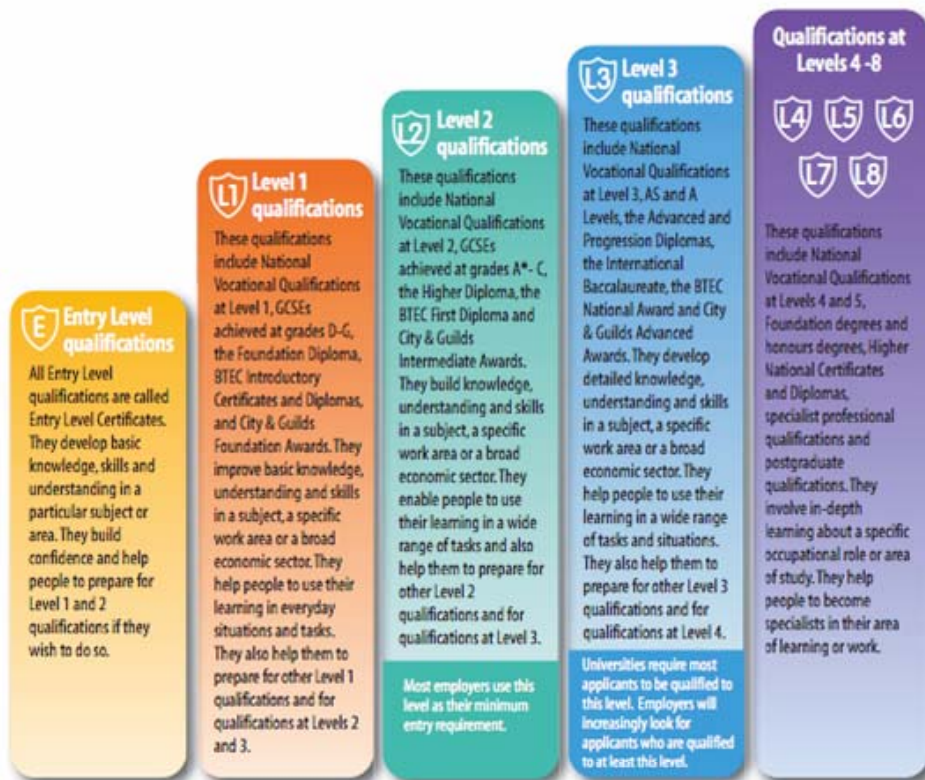
Niezbędne umiejętności praktyczne to język angielski, matematyka oraz technologia informacji i komunikacji, z którymi każda osoba powinna sobie radzić w życiu codziennym – w domu, szkole, podróżując czy w pracy. Niezbędne umiejętności praktyczne są częścią wszystkich kursów dyplomowych i niebawem będą częścią pokrewnych przedmiotów GCSE i takich programów jak „praktyka dla młodych”. Od 2010 roku kierunek ten będzie dostępny w formie niezależnych kwalifikacji.

Łączenie kwalifikacji z poziomem

Wszystkie kwalifikacje są podzielone na dziewięć poziomów i są objęte krajowym programem nauczania. W ramach różnych poziomów wzięto pod uwagę umiejętności wymagane od uczniów. Im wyższy poziom, tym do uzyskania kwalifikacji potrzebna jest większa wiedza, umiejętności i zrozumienie przedmiotu.

Kursy kończące się uzyskaniem kwalifikacji różnią się pod względem programu, stylów nauczania i metod oceniania. Po jednej stronie spektrum znajdują się świadectwa osiągnięć uzyskiwane na poziomie wstępnym, a po drugiej stronie - kursy podyplomowe i zawodowe.

Poniżej można zauważyć, że kwalifikacje zostały pogrupowane na poszczególne poziomy, a na stronie 17 widać, iż aby osiągnąć swój cel, uczeń może w momencie przechodzenia do następnego poziomu wybrać różne ścieżki edukacyjne.

Wykształcenie na poziomie wstępnym (Entry Level)

Wszystkie kwalifikacje na poziomie wstępnym nazywane są świadectwami ukończenia poziomu wstępnego (Entry Level Certificate) i rozwijają podstawową wiedzę, umiejętności, a także sposób myślenia w poszczególnych dziedzinach przedmiotowych. Budują one pewność siebie i pomagają przygotować się do kwalifikacji na poziomie pierwszym i drugim, jeżeli uczeń chciałby uzyskać te kwalifikacje.

Wykształcenie na poziomie pierwszym (Level 1)

Kwalifikacje te obejmują krajowe kwalifikacje zawodowe na poziomie pierwszym (National Vocational Qualifications Level 1), przedmioty GCSE o stopniach D-G, dyplomy Foundation Diploma, dyplomy i świadectwa ukończenia kursu BTEC Introductory Certificate, dyplomy City&Guilds Foundation Award. Poszerzają one wiedzę podstawową, zrozumienie i umiejętności z przedmiotu, danego obszaru zawodowego lub szerokiego sektora gospodarczego. Kwalifikacje te pomagają uczniom zastosować naukę w codziennych sytuacjach i zadaniach, a także przygotować do innych kwalifikacji na poziomie pierwszym lub do kwalifikacji na poziomie drugim i trzecim.

Kwalifikacje na poziomie drugim

Kwalifikacje te obejmują krajowe kwalifikacje zawodowe na poziomie drugim (National Vocational Qualifications Level 2), przedmioty GCSE o stopniach A*-C, dyplomy Higher Diploma, dyplomy BTEC First Diploma oraz dyplomy City & Guilds Intermediate Award. Kwalifikacje te rozwijają wiedzę, zrozumienie i umiejętności z przedmiotów, danej dziedziny zawodowej lub szerokiego sektora gospodarczego. Umożliwiają zastosowanie wiedzy do szeregu zadań i pomagają uczniom przygotować się do innych kwalifikacji na poziomie drugim i do kwalifikacji na poziomie trzecim.

Większość pracodawców traktuje ten poziom jako najniższe wymaganie wstępne.

Kwalifikacje na poziomie trzecim

Kwalifikacje te obejmują krajowe kwalifikacje zawodowe na poziomie trzecim (National Vocational Qualifications Level 3), kursy AS i A level, dyplomy Advanced Diploma i Progression Diploma, maturę międzynarodową (International Baccalaureate), dyplomy BTEC National Award oraz dyplomy City & Guilds Advanced Award. Kwalifikacje te rozwijają szczegółową wiedzę, zrozumienie i umiejętności z przedmiotu, danego obszaru zawodowego lub szerokiego sektora gospodarczego. Pomagają zastosować wiedzę do szeregu zadań i sytuacji, a także przygotowują uczniów do innych kwalifikacji na poziomie trzecim i do kwalifikacji na poziomie czwartym.

Uniwersytety wymagają od kandydatów kwalifikacji na tym poziomie, a pracodawcy nieustannie szukać osób, które posiadają co najmniej takie kwalifikacje.

Kwalifikacje od poziomu czwartego do ósmego

Kwalifikacje te obejmują krajowe kwalifikacje zawodowe na poziomie 4 i 5 (National Vocational Qualifications Level 4, Level 5), dyplomy studium Foundation Degree, studia licencjackie, świadectwa i dyplomy Higher National Certificate i Higher National Diploma, specjalistyczne kwalifikacje zawodowe oraz studia magisterskie. Kwalifikacje te wymagają od studentów dogłębnej wiedzy o danym stanowisku zawodowym lub dziedzinie studiów oraz pomagają studentom stać się specjalistami w dziedzinie nauki lub pracy.

Wybór w klasie dziewiątej

W klasie dziewiątej uczniowie będą musieli podjąć decyzje dotyczące niektórych kursów i kwalifikacji, których chcieliby się uczyć w klasie dziesiątej i jedenastej. Jest to ważny okres dla uczniów, dlatego będą potrzebowali większej pomocy ze strony rodziców i opiekunów.

Wszyscy uczniowie wybierają obowiązkową grupę przedmiotów:

- język angielski,
- matematykę,
- nauki ścisłe.

Uczniowie podchodzą do egzaminów w tych trzech przedmiotów. Zwykle są to przedmioty GCSE.

Inne przedmioty obowiązkowe:

- technologia informacji i komunikacji
- nauka o karierach zawodowych
- wiedza o obywatelstwie
- wychowanie fizyczne
- religioznawstwo
- edukacja seksualna
- nauka związana z wykonywaniem zawodu.

Wszystkie szkoły mają obowiązek nauczania tych przedmiotów, ale same decydują, czy dany kurs będzie kończyć się uzyskaniem kwalifikacji. Niektóre szkoły prowadzą dodatkowe przedmioty obowiązkowe.

Możliwości w zakresie kwalifikacji i kursów

Nie wszystkie szkoły mają w ofercie te same możliwości edukacyjne, dlatego ważne jest, aby sprawdzić, jakie przedmioty są dostępne w danej szkole. Proponowane przedmioty oraz poziomy różnią się w zależności od szkoły. Istotne jest, aby uczeń znalazł kurs, którym się interesuje i który odpowiada jego umiejętnościom. W ten sposób uczeń ma większe szanse na odniesienie sukcesu i kontynuowanie nauki lub szkolenia po ukończeniu szesnastego roku życia.

Świadectwa ukończenia szkoły średniej (General Certificate of Secondary Education - GCSE)
Większość uczniów klasy dziesiątej i jedenastej uczy się do egzaminów GCSE. Oprócz głównych i obowiązkowych przedmiotów, większość szkół oferuje szereg przedmiotów do wyboru. Większość z nich jest dobrze znana uczniom, ale na tym etapie może pojawić się kilka nowych przedmiotów lub możliwości edukacyjnych zawierających więcej elementów praktycznych, na przykład opieka zdrowotna i społeczna, turystyka i rekreacja.

- Ukończenie przedmiotów GCSE zajmuje zazwyczaj dwa lata.
- Rozszerzone przedmioty GCSE obejmują większy zakres tematów i odpowiadają dwóm pełnym przedmiotom GCSE. Oznacza to zwykle, że przedmioty będą zajmowały więcej czasu w planie lekcji.
- Pewne przedmioty GCSE, na przykład wiedza o obywatelstwie, są dostępne w formie „krótkich kursów” i odpowiadają połowie przedmiotu GCSE. Znajduje to odzwierciedlenie w planie lekcji. Uczniowie spędzą mniej czasu na nauce tych przedmiotów.

Aby zobaczyć, w jaki sposób łączą się różne kwalifikacje i jakie dają możliwości, należy spojrzeć na diagram ścieżek edukacyjnych na stronie 17.

Kursy na poziomie wstępnym

Uczniowie, dla których przedmioty GCSE mogą okazać się zbyt trudne mogą wybrać kursy na poziomie wstępnym kończące się uzyskaniem świadectwa osiągnięć. Uczniowie oceniani są na podstawie sprawdzianów, prac zaliczeniowych i portfolio będącym potwierdzeniem ich osiągnięć. Ukończenie kursu daje możliwość rozpoczęcia nauki przedmiotów GCSE i innych kursów na poziomie pierwszym i drugim. Rodzice i opiekunowie powinni sprawdzić, jakie kursy są proponowane uczniom w danej szkole.

Kursy dyplomowe

- Uczniowie wybierający kurs dyplomowy podejmują kurs równocześnie lub zamiast przedmiotów GCSE, a także kontynuują naukę języka angielskiego, matematyki oraz technologii informacji i komunikacji.
- Są to nowe kwalifikacje oparte na różnych stylach nauczania i uczenia się.
- Obecnie dostępnych jest dziesięć kursów dyplomowych, a niebawem wprowadzonych zostanie więcej.
- Kurs dyplomowy łączy w sobie naukę w klasie i zdobywanie praktycznego doświadczenia, w tym możliwość spędzenia co najmniej dziesięciu dni, pracując u pracodawcy.
- Kurs składa się z komponentów obowiązkowych i do wyboru. Komponent obowiązkowy obejmuje główne kwestie, które uczeń powinien wiedzieć o wybranej dziedzinie przedmiotowej (zwaną „linią nauki”) i umiejętności poszukiwane przez pracodawców, uniwersytety i kolegia. Na komponent przedmiotów do wyboru składają się specjalistyczne kursy dające uczniom głębsze zrozumienia wybranej dziedziny lub zupełnie inne przedmioty, które poszerzają wiedzę.
- Ocena wystawiana jest na podstawie egzaminu pisemnego oraz prac zaliczeniowych.
- Wszyscy uczniowie kursów dyplomowych wykonują projekt mający na celu zademonstrowanie zdobytej wiedzy i umiejętności.

Trzy poziomy kursów dyplomowych:

- Dyplom Foundation Diploma na poziomie pierwszym – odpowiada pięciu przedmiotom GCSE.
- Dyplom Higher Diploma na poziomie drugim – odpowiada siedmiu przedmiotom GCSE.
- Dyplom Advanced Diploma - kwalifikacje na poziomie trzecim przeznaczone dla osób powyżej 16 roku życia. Ukończenie tego kursu zajmuje tyle samo czasu, co ukończenie trzech i pół przedmiotów A Level. Inną możliwością jest kurs Progression Diploma (także poziom trzeci), którego ukończenie zajmuje tyle samo czasu, co ukończenie dwóch i pół przedmiotów A Level. Kurs ten jest odpowiedni dla uczniów, którzy nie planują kończyć pełnego kursu Advanced Diploma.

Kursy dyplomowe dostępne we wrześniu 2009 roku:

Biznes, administracja i finanse

Budownictwo i jego otoczenie

Twórczość i media

Wiedza techniczna

Ochrona środowiska i ogrodnictwo

Kosmetyka i fryzjerstwo

Hotelarstwo

Technologia informacji

Produkcja i projektowanie

Społeczeństwo, zdrowie i rozwój

Kursy dyplomowe nie są jeszcze dostępne we wszystkich miejscach, ponieważ są to nowe kwalifikacje.

Ofertę w miejscu zamieszkania można sprawdzić w wersji internetowej lokalnego informatora dla osób w wieku od 14 do 19 lat (14-19 Area Prospectus). Informacje o tym, jak otrzymać dostęp do informatora znajdują się na stronie www.direct.gov.uk/14-19prospectus.

Dodatkowe informacje dotyczące kursów dyplomowych dostępne są na stronie www.direct.gov.uk/diplomas.

Przysposobienie do zawodu

Niektóre szkoły podejmują współpracę z miejskimi kolegiami i udostępniają uczniom kursy przysposobienia do zawodu w pewnych dziedzinach. Uczniowie, którzy decydują się na tę opcję spędzają zwykle część tygodnia, ucząc się poza szkołą. Kursy te są organizowane przez instytucje przyznające kwalifikacje, takie jak krajowe kwalifikacje zawodowe na poziomie pierwszym i drugim, a także dyplomy City&Guilds na poziomie pierwszym i drugim. Ocena wystawiana jest zwykle na podstawie zadań praktycznych, podczas których uczeń wykazuje swoje umiejętności i wiedzę.

Program „praktyka dla młodych” (YA)

Coraz więcej szkół posiada w swojej ofercie program „praktyka dla młodych”, dzięki któremu uczniowie mogą się kształcić w kierunku uzyskania kwalifikacji przysposobienia do danego zawodu. W ramach tego programu uczniowie spędzają najczęściej trzy dni w szkole, ucząc się głównych przedmiotów, a pozostałe dwa dni poza klasą, w miejscowym kolegium, u organizatora szkolenia lub w miejscu pracy u odpowiedniego pracodawcy.

Po ukończeniu programu „praktyka dla młodych” uczniowie mogą bezpośrednio rozpocząć praktykę z wybranej dziedziny w pełnym wymiarze godzin lub zdobywać kolejne kwalifikacje, kształcąc się dziennie w szkole lub kolegium. Rodzice i opiekunowie powinni dowiedzieć się, czy program „Praktyka dla młodych” jest dostępny w szkole, do której uczęszcza uczeń.

Wybór kursów dla uczniów w wieku od 14 do 19 lat

Informacje dotyczące wszystkich kursów dostępnych lokalnie zamieszczono na stronie www.direct.gov.uk/14-19prospectus.

Na stronie tej podano odsyłacze do lokalnego informatora dla uczniów w wieku od 14 do 19 lat. Należy wybrać opcję „Miejsce zamieszkania”, a następnie pojawi się mapa, która umożliwi użytkownikowi skorzystanie z informatora obejmującego jego okolicę.

Przykład: Daniel

Daniel jest w klasie dziewiątej i do nauki w klasie dziesiątej i jedenastej wybrał kurs dyplomowy „twórczość i media”, równoległe z takimi przedmiotami GCSE jak matematyka, nauki ścisłe, język angielski i historia. Spodobała mu się możliwość kształcenia na kierunku o szerokim zakresie edukacyjnym i oferującym przysposobienie do zawodu, co umożliwi mu rozwój kreatywnego myślenia.

„Zawsze podobał mi się pomysł kręcenia filmów i programów; chciałem także zobaczyć jak wygląda przenoszenie scenariusza z kartki na ekran.”

Daniel, który od zawsze interesował się przemysłem filmowym i mediami, uważa, że oprócz nauki specjalistycznych umiejętności komputerowych, na przykład animacji, kurs dyplomowy pomoże mu rozwinąć kreatywne zastosowanie języka, a także poprawi umiejętności z zakresu technologii informacji i komunikacji.

Daniel będzie uczyć się wszystkich aspektów dotyczących mediów. Szczególnie cieszy się, iż będzie mógł przyjrzeć się nagrywaniu reklamy telewizyjnej w pobliskim studio i wykorzystać tę wiedzę do napisania własnej kampanii promocyjnej dotyczącej wydarzenia organizowanego przez lokalną radę dzielnicy.

Tato Daniela pracuje w przemyśle telewizyjnym i filmowym i w pełni popiera wybór kursu dyplomowego. Uważa, że kurs przyniesie Danielowi korzyści nie tylko w obszarze zatrudnienia, ale także zapewni szeroką edukację w połączeniu z nauką niezbędnych umiejętności i przedmiotów GCSE.

Tato Daniela rozpoczął pracę w przemyśle telewizyjnym i filmowym po ukończeniu szkoły i mówi:

„Miałbym większą przewagę w momencie rozpoczęcia kariery w tym przemyśle, jeżeli wcześniej ukończyłbym podobny kurs.”

Pomoc

Szkoły zachęcają rodziców i opiekunów do udzielania wsparcia, a także angażują ich w proces podejmowania decyzji.

- Szkoły zazwyczaj wydają drukowane informacje o możliwościach w klasie dziewiątej, a także zamieszczają informacje na swojej stronie internetowej i w większości przypadków organizują spotkania wieczorne, na których udzielają dodatkowe informacje.
- Rodzice i opiekunowie mogą poprosić o pomoc poszczególnych nauczycieli i opiekunów roku, ponieważ znają oni dobrze uczniów i wiedzą, jak uczniowie radzą sobie z różnymi przedmiotami.
- Szkoła zatrudnia koordynatora ds. karier, który udziela porady na temat wyboru kursów i wyjaśnia, jak kursy te komponują się z dalszą edukacją, szkoleniem, możliwościami zawodowymi. Uczniowie uczęszczają także na lekcje edukacji zawodowej, na których omawiane są kursy i kwalifikacje dostępne w klasie dziesiątej i jedenastej oraz dowiadują się, jak rozsądnie dokonać wyboru. Uczniowie uczą się, jak ważne jest doświadczenie zawodowe i jak należy patrzeć na dalszą edukację, szkolenie i zawód.

Dodatkowa pomoc

Doradca osobisty Connexions

Doradcy osobисти Connexions udzielają informacji, porad i wskazówek dotyczących kursów, możliwości szkolenia i zawodów, a także pomagają uczniom podjąć decyzję. Doradcy przychodzą do szkół oraz pracują w innych ośrodkach, na przykład klubach młodzieżowych. Są oni świadomi, iż rola rodziców i opiekunów w udzielaniu wsparcia jest bardzo ważna i mogą umówić się na spotkanie z rodzicami/opiekunami w szkole lub w lokalnym ośrodku Connexions.

Connexions Direct

Jest to usługa przeznaczona dla uczniów w wieku od 13 do 19 roku życia. Oferuje ona szybki dostęp do informacji i porad, zarówno na stronie internetowej, jak i kontaktując się z doradcą Connexions Direct. Rodzice/opiekunowie również mogą skorzystać z tej usługi.

Połączenia z Connexions Direct są przyjmowane przez cały tydzień od 8:00 do 2:00. Rozmowy należy kierować pod numer 080 800 13 2 19, wiadomości tekstowe pod numer 07766 413 219, a rozmowy z doradcą przez Internet lub pocztą elektroniczną ze strony **www.connexions-direct.com**.

Dodatkowe informacje na temat pomocy udzielanej przez Connexions zamieszczono w części „Obawy nastolatków”, na **stronie 33 i 35**.

Wolontariusze i mentorowie nauki

W wielu szkołach pracują wolontariusze i mentorowie nauki, którzy pomagają uczniom pokonać problemy stojące na drodze do nauki. Rodzice i opiekunowie powinni dowiedzieć się, czy szkoła prowadzi program mentorski.

Grupy ds. wsparcia w nauce

W niektórych szkołach funkcjonują grupy ds. wsparcia w nauce, w których uczniowie mogą uzyskać dodatkowe wsparcie, jeżeli nie osiągają dobrych wyników w klasach nauczania powszechnego. Rodzice i opiekunowie powinni poprosić szkołę o szczegółowe informacje.

Pomoc dla osób młodych z problemami uczenia się i/lub zaburzeniami

Uczniowie z potrzebami specjalnymi lub zaburzeniami mogą uzyskać dodatkową pomoc i wsparcie od osobistego doradcy Connexions, a także od koordynatora ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych (SENCO).

Plan przejściowy

Zgodnie z prawem w przypadku osób z orzeczeniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych ustalany jest plan przyszłej edukacji. Jest on zapisywany jako formalny dokument, często nazywanym planem przejściowym. Rodzice i opiekunowie zostaną zaproszeni na coroczne (przejściowe) spotkanie przeglądowe w klasie dziewiątej, podczas którego będą mogli wypowiedzieć się, co według nich powinno zostać uwzględnione w planie przejściowym, a także będą mieli możliwość omówienia tych kwestii z nauczycielami i koordynatorem ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych. Doradca osobisty Connexions pomaga także ułożyć plan i zapewnia ciągłe wsparcie tak, aby plan ten został wdrażony. Wsparcie Connexions dla osób z orzeczeniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych jest udzielane do ukończenia przez nich 25 roku życia.

Sieć wsparcia

Jeżeli uczeń ma potrzeby specjalne lub zaburzenia, należy rozważyć wiele kwestii, na przykład znalezienie najlepszej opieki lekarskiej lub terapii, wspieranie ucznia w szkole czy zapoznanie się z dostępnymi usługami i możliwościami. Sieci organizacji oferują rodzicom i opiekunom wsparcie oraz źródła pomocy pomagające sprostać tym wyzwaniom.

W poniższej tabeli wymieniono niektóre organizacje udzielające wsparcia oraz podano przydatne strony internetowe.

Organizacja	Rodzaj pomocy	Miejsce
Kontakt z Rodziną (Contact a Family)	Organizacja oferuje wsparcie i pomoc, a także kontaktuje rodziców z innymi rodzinami znajdującymi się w podobnej sytuacji.	0808 808 3555 Telefon tekstowy: 0808 808 3556 www.cafamily.org.uk
Directgov: Informacje dla Społeczeństwa	Informacje o prawach osób niepełnosprawnych, edukacji i dostępnych zasiłkach.	Komisja ds. Równości i Praw Człowieka (Equality and Human Rights Commission): 0845 604 6610 Telefon tekstowy: 0845 604 6620 Infolinia o zasiłkach: 0800 882200 Telefon tekstowy: 0800 243355 www.direct.gov.uk/DisabledPeople
Sieć Niepełnosprawnych Rodziców	Organizacja udziela informacji i wsparcia rodzicom niepełnosprawnym, ich rodzinom i znajomym.	0870 241 0450 www.disabledparentsnetwork.org.uk
Krajowa Sieć Partnerstwa Rodziców (NPPN)	Organizacja udziela informacji, porad i wsparcia rodzicom młodych osób ze specjalnymi potrzebami. Organizacja udostępnia dane kontaktowe lokalnej pomocy i kontaktuje z innymi przydatnymi	www.parentpartnership.org.uk O szczegóły należy zapytać koordynatora ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych. 020 7843 6058

	organizacjami.	
Fundusz Shaw (Shaw Trust)	Pomoc dla młodych osób niepełnosprawnych, które szukają zatrudnienia lub szkolenia.	01225 716300 www.shaw-trust.org.uk
Umiejętności: Krajowe Biuro ds. Studentów Niepełnosprawnych (Skill: National Bureau for Students with Disabilities)	Organizacja udziela informacji o edukacji, szkoleniu i zatrudnieniu dla studentów niepełnosprawnych.	0800 328 5050 Telefon tekstowy: 0800 068 2422 www.skill.org.uk
Teachernet	Strona internetowa, która zawiera informacje dla rodziców i opiekunów na temat młodych osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	www.teachernet.gov.uk
Sieć Informacji o Przejściu (Transition Information Network)	Sieć organizacji i osób udzielających informacji i wsparcia dla młodych osób niepełnosprawnych, ich rodziców lub opiekunów	020 7843 6006 www.transitioninfonetwork.org.uk

Przykład: Jake

Jake jest w klasie jedenastej i uczy się na kierunku motoryzacja - poziom pierwszy (Level 1 Certificate in Motor Vehicle Studies), równoległe z przedmiotami GCSE. W ramach kursu uczęszcza raz w tygodniu do kolegium.

Jake wybrał ten kurs, ponieważ interesuje się samochodami i chciał ukończyć kurs praktyczny. Jake chciał także uczęszczać na przedmioty GCSE z wychowania fizycznego i nauk humanistycznych. Przed podjęciem ostatecznej decyzji Jake omówił swój wybór z nauczycielami, rodzicami i doradcą osobistym Connexions.

Rodzice Jake'a byli początkowo zaniepokojeni konsekwencjami uczenia się tylko do kilku przedmiotów GCSE. Zostali jednak zapewnieni, że kurs kończy się otrzymaniem kwalifikacji, a Jake nadal uzyska w szkole siedem przedmiotów GCSE.

Jake jest zadowolony z kursu i dużo się nauczył, uczęszczając do kolegium.

„Kurs sprawił mi przyjemność i poznałem wiele osób. Warto było ukończyć kurs praktyczny i odetchnąć od szkoły raz w tygodniu. Uważam, że zarówno praca pisemna, jak i wykazanie, co mogę wykonać, wykorzystując do pracy moje ręce, były trudne.”

Choć Jake jest zadowolony z kursu i osiągnął dobre stopnie, postanowił rozpocząć pracę w budownictwie i ma nadzieję, że po ukończeniu klasy jedenastej rozpocznie praktykę zawodową.

„Uzyskałem kwalifikacje na poziomie pierwszym, które mogę wykorzystać, aby zapisać się na inne kursy, a także nauczyłem się przydatnych umiejętności. Poznałem nowych ludzi i zdobyłem większą pewność siebie, co przyda mi się w przyszłości.”

Pomoc ze strony rodziców i opiekunów

Uczeń powinien znajdować się w centrum podejmowania decyzji, dlatego ważne jest, aby to uczeń objął prowadzenie. Jednak będzie on potrzebował wsparcia rodziców lub opiekunów. Należy zatem zachęcić uczniów do zaangażowania się i postrzegania tej kwestii jako pozytywnego aspektu podejmowania odpowiedzialności za własną naukę. Rodzice i opiekunowie powinni upewnić się, czy uczeń przemyślał swój wybór i jakie będą tego następstwa w klasie dziesiątej i jedenastej, a także w przyszłości.

Należy rozpocząć od zebrania jak największej ilości informacji

Rodzice i opiekunowie, którzy chcą pomóc uczniom powinni zrozumieć, iż program szkolny zmienia się tak, aby sprostać różnym zainteresowaniom i sposobom uczenia się. Rodzice i opiekunowie powinni dowiedzieć się jak najwięcej o kwalifikacjach i kursach znajdujących się w ofercie.

Dodatkowe informacje o dostępnej pomocy i poradach zamieszczono w części „Pomoc”, na **stronie 11 i 13**.

Należy wziąć pod uwagę czynniki, które wpływają na decyzje

Rodzice i opiekunowie powinni dopilnować, aby uczniowie nie podejmowali decyzji z niestosownych powodów. Decyzje te mogą wynikać z faktu, iż:

- uczeń chce postępować jak jego koledzy, niezależnie od tego, czy wybór jest dla niego odpowiedni. Jeżeli kwestia ta dotyczy Państwa dziecka, należy wytłumaczyć, iż poradzić sobie ono w klasie bez kolegów, ukończy kurs, który sprawi mu przyjemność i nadal będzie mógł spotkać się z kolegami na przerwach lub po szkole, a także będzie mógł nawiązać nowe znajomości.
- uczeń lubi nauczyciela. Rodzice lub opiekunowie powinni wytłumaczyć uczniowi, iż nie jest to wystarczająco dobry powód do wybrania kierunku, który nie jest dla ucznia odpowiedni.
- uczeń uważa, że kierunek jest łatwą opcją. Nauka nie będzie łatwa, jeżeli uczeń nie ma motywacji do przedmiotu – wiadomo, że łatwiej jest włożyć więcej wysiłku, jeżeli jest się zainteresowanym przedmiotem. Te same zasady i standardy dotyczą wszystkich przedmiotów na danym poziomie niezależnie od tego, czy jest to wychowanie fizyczne, czy matematyka.
- uczeń jest zniechęcony, ponieważ uważa, że przedmiot jest przeznaczony wyłącznie dla „chłopców” lub dla „dziewcząt”. Rodzice lub opiekunowie powinni pomóc przewyciężyć stereotypy na temat płci i zachęcić do podążania za swoimi zainteresowaniami i umiejętnościami.
- uczeń nie docenił lub nie zrozumiał, co śłada się na dany kurs.
- uczeń nie jest obiektywny na temat swojej wiedzy i zdolności – oczekiwania ucznia mogą być zbyt wysokie lub uczeń ma zbyt małe aspiracje wobec własnych wyborów.

Trudności z ułożeniem planu lekcji mogą oznaczać, iż uczeń nie będzie mógł wybrać pewnych kombinacji przedmiotów. W takiej sytuacji rodzice i opiekunowie powinni pomóc uczniowi rozważyć inne możliwości.

Obecnie, kiedy w ofercie znajduje się większy wybór przedmiotów, uczniowie potrzebują zachęty do wybrania szerokiej i zrównoważonej gamy przedmiotów, które otworzą przed nimi możliwości po 16 roku życia.

Pytania do rozważenia

Co sprawia przyjemność uczniowi?

Jeżeli uczeń uważa, iż kierunek jest interesujący i przyjemny, ma on większe szanse na osiągnięcie sukcesu. Z reguły uczniowie uzyskują dobre wyniki z przedmiotów, które sprawiają im przyjemność. Czasami może to być zaskoczeniem, dlatego rodzice i opiekunowie powinni odkrywać zainteresowania uczniów, zarówno te w szkole, jak i poza szkołą.

Z jakich przedmiotów uczeń jest dobry?

Z jakich przedmiotów uczeń uzyskuje dobre wyniki? Należy także sprawdzić w czym uczeń jest dobry poza szkołą.

W jaki sposób uczeń lubi się uczyć?

Należy rozważyć kursy, które odpowiadają preferowanym stylom uczenia się.

Niektóre przedmioty są w większym stopniu oparte na nauce w klasie, inne natomiast mogą być bardziej praktyczne i związane z wykonywaniem pracy. Ponadto należy zastanowić się, czy uczeń czuje się pewniej w znanych mu już dziedzinach czy jednak woli wypróbować nowe przedmioty.

Czy uczeń ma na myśli jakiś zawód?

Jeżeli uczeń ma na myśli dany zawód, powinien wcześniej wybrać taki rodzaj kwalifikacji, które będą mu potrzebne w przyszłości do rozpoczęcia danego zawodu. Rodzice i opiekunowie powinni upewnić się, czy wybory obecnie dokonywane przez ucznia są właściwe. Należy zapytać osobistego doradcę Connexions lub skontaktować się bezpośrednio z uniwersytetem lub kolegium.

Czy uczeń potrzebuje więcej informacji i porad?

Jeżeli uczeń nie ma na myśli żadnego zawodu, rodzice i opiekunowie powinni zachęcić ucznia, aby kierował się swoimi umiejętnościami i zainteresowaniami i wybrał różne przedmioty, dzięki którym będzie miał w przyszłości większe możliwości. Jeżeli uczeń potrzebuje więcej informacji lub porady, rodzice i opiekunowie powinni zachęcić ucznia, aby porozmawiał z doradcą osobistym Connexions, koordynatorem ds. karier lub nauczycielami danego przedmiotu.

Lista kontrolna dla rodziców

- Czy w szkole odbywa się spotkanie informujące o wyborach przedmiotów?
- Czy dostępna jest broszura opisująca przedmioty i kursy, które znajdują się w ofercie?
- Ile przedmiotów należy wybrać?
- Czy szkoła prowadzi dodatkowe przedmioty obowiązkowe (na przykład języki nowożytne)?
- Jakie kursy dyplomowe są dostępne w okolicy?
- Czy wiedzą Państwo jak uzyskać dostęp do internetowej wersji informatora dla uczniów w wieku od 14 do 19 roku życia (**zobacz strona 9**)?
- Czy podczas spotkania informacyjnego obecny będzie osobisty doradca Connexions, jeżeli chciałabym/chciałbym umówić się na spotkanie?
- Czy podczas spotkania informacyjnego będę miał/miała możliwość porozmawiania z nauczycielami danych przedmiotów?

Centrum dla rodziców

Przeznaczony dla rodziców i opiekunów internetowy serwis zawierający informacje i wsparcie na temat pomocy we wszystkich aspektach nauki, w tym kwestii związanych z wyborami w klasie dziewiątej, a także odsyłacze do innych stron internetowych:

www.direct.gov.uk/parents

Przykład: Jemma

Jemma jest w klasie jedenastej i planuje uczyć się do przedmiotów A Level. Nie ma żadnych pomysłów na zawód i nie chce zamykać przed sobą możliwości.

Jemma rozmawiała o wyborze przedmiotów z nauczycielami, wykładowcami w kolegium, doradcą osobistym Connexions i rodzicami. Jemma wybrała ekonomię, język angielski, projektowanie graficzne i matematykę, ponieważ interesuje się i lubi te przedmioty. Przedmioty mają szeroki zakresie tematycznym, dlatego nie zamyka przed sobą możliwości.

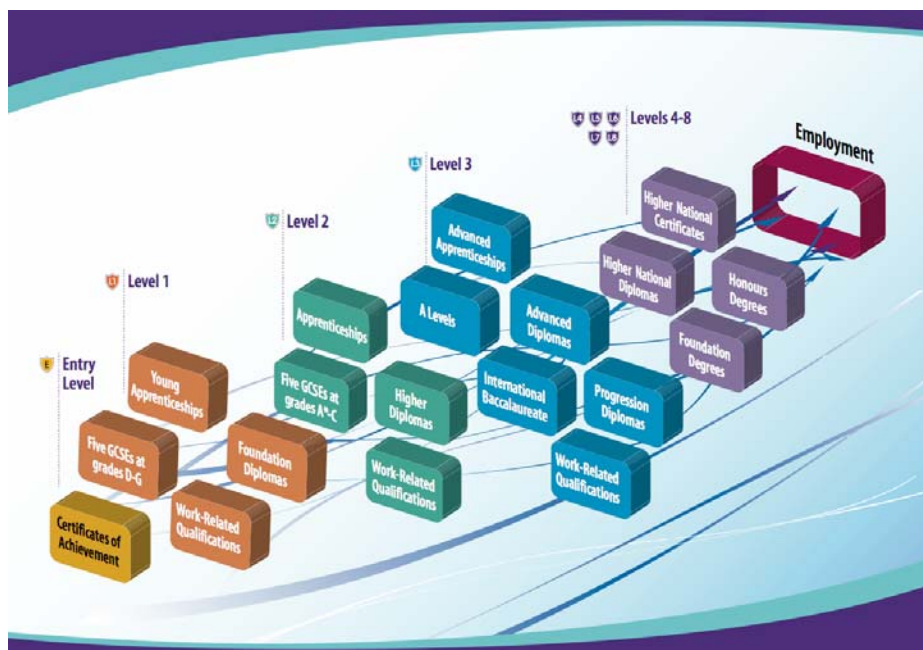
Jemma nie zdecydowała jeszcze, czy będzie uczyć się w szkole typu sixth form czy kolegium. Doradca osobisty Connexions doradził jej, aby przed dokonaniem wyboru, dowiedziała się jak najwięcej o różnych kolegiach i szkołach typu sixth form.

„W ramach zbierania informacji poszłam na dni otwarte szkół typu sixth form i kolegiów oraz porozmawiałam o kursach z wykładowcami. Rozmawiałam ze studentami i poznałam ich opinię. Rozmawiałam również z moimi nauczycielami, znajomymi, rodziną, aby uzyskać ich zdanie. Dzięki temu mogłam podjąć decyzję.”

„Należy dowiedzieć się jak najwięcej o miejscach, w których można się uczyć i o proponowanych kursach, ponieważ kursy te mogą się różnić. Nie należy wybierać szkoły ze względu na to, że znajomi do niej uczęszczają lub dlatego że jest to łatwa opcja. Należy porozmawiać z wieloma osobami, ale ostatecznie decyzja należy do ucznia, dlatego to uczeń powinien podjąć odpowiednią dla siebie decyzję.”

Ścieżki edukacyjne

Niezależnie od tego, jakie kwalifikacje uzyska uczeń na koniec klasy jedenastej – kwalifikacje na poziomie wstępnym, pierwszym czy drugim – uczeń będzie miał możliwość rozwoju. W poniższym diagramie pokazano w jaki sposób łączą się kwalifikacje, tworząc ścieżkę edukacyjną. Aby zapoznać się z przykładami kwalifikacji na każdym poziomie, należy zajrzeć na **stronę 6**.

Entry Level

Certificates of Achievement

Level 1

Five GCSEs at grades D-G
Work-Related Qualifications
Young Apprenticeships
Foundation Diplomas

Level 2

Five GCSEs at grades A*-C
Work-Related Qualifications
Apprenticeships
Higher Diplomas

Level 3

A Levels
International Baccalaureate
Work-Related Qualifications
Advanced Apprenticeships
Advanced Diplomas
Progression Diplomas

Levels 4-8

Higher National Diplomas
Foundation Degrees
Higher National Certificates
Honours Degrees

Employment

Poziom wstępny

Świadectwa osiągnięć

Poziom pierwszy

Pięć przedmiotów GCSE o stopniach D-G
Kwalifikacje przysposobienia do zawodu
Praktyka zawodowa dla młodych
Dyplom ukończenia kursu Foundation Diploma

Poziom drugi

Pięć przedmiotów GCSE o stopniach A*-C
Kwalifikacje przysposobienia do zawodu
Praktyka zawodowa
Dyplom ukończenia kursu Higher Diploma

Poziom trzeci

Przedmioty A Level
Matura międzynarodowa
Przysposobienie do zawodu
Praktyka zawodowa na poziomie zaawansowanym
Dyplom ukończenia rozszerzonego kursu Advanced Diploma
Dyplom ukończenia kursu Progression Diploma

Poziomy od czwartego do ósmego

Krajowe dyplomy wyższej edukacji
Dyplomy ukończenia studium Foundation Degree
Krajowe świadectwa wyższej edukacji
Studia licencjackie

Zatrudnienie

Wsparcie w nauce i rozwoju

Uzyskanie kwalifikacji jest ważne, ale nauka to także rozwój osobisty i przyjmowanie na siebie odpowiedzialnej roli w społeczeństwie. Rodzice i opiekunowie powinni pomóc uczniom stać się bardziej niezależnymi i przygotować ich do wejścia w duży świat.

Bystrzy uczniowie

Uczniowie, którzy rozpoczynają naukę w klasie dziewiątej i będą ją kontynuować w klasie dziesiątej i jedenastej będą musieli:

- zorganizować sobie naukę,
- ukończyć w terminie projekty i prace zaliczeniowe,
- korzystać z różnych źródeł, aby zebrać materiały,
- rozsądnie powtarzać materiał.

Rodzice i opiekunowie mogą pomóc uczniowi w bardziej efektywnej nauce, jeżeli wiedzą w jaki sposób uczyć się on najlepiej.

Czy znają Państwo styl uczenia się dziecka?

Czy zastanawiali się Państwo, dlaczego podczas nauki dziecko chce słuchać muzyki, uczyć się na głos, wstawać i poruszać się? Może to być związane z jego stylem uczenia się.

Człowiek wykorzystuje różne zmysły – słuch, wzrok i dotyk – aby pomóc sobie w nauce. Niektóre osoby częściej wolą wykorzystywać dany zmysł. Ma to wpływ na różne sposoby, w jakie ludzie lubią się uczyć.

Wiele technik powtarzania i przeprowadzania egzaminów, które uczeń przyswoi w ciągu kolejnych lat będą dopasowane do stylów uczenia się. Mapy myślowe, listy, skróty, skojarzenia słowne i rymowanki przemawiają do uczniów na różne sposoby. Należy zachęcić ucznia do wypróbowania wielu stylów, dzięki czemu ich nauka będzie bardziej efektywna.

Uczniowie, którzy lubią wizualizować... <ul style="list-style-type: none">• robią dużo szczegółowych notatek i często zamykają oczy, aby zapamiętać materiał;• lubią ilustracje i prezentacje z wykorzystaniem kolorów;• szukają czegoś do oglądania, kiedy są znużeni.	Jeżeli uczeń lubi wizualizować, należy zachęcić go do... <ul style="list-style-type: none">• wykorzystywania do nauki materiałów wizualnych, na przykład zdjęć, wykresów, map, grafów, itp.;• zastosowania kolorów, aby zakreślić ważne punkty;• robienia notatek lub wykorzystywania konspektów i wizualizowania informacji w formie obrazów;• zilustrowania pomysłów w formie obrazów przed ich zapisaniem;• uczenia się w cichym miejscu, z dala od hałasu.
Uczniowie, którzy lubią słuchać... <ul style="list-style-type: none">• uczą się, czytając na głos i dyskutując o lekcjach.• nucą i mówią do siebie lub innych, kiedy są znużeni;• dobrze sobie radzą z wyjaśnianiem i stosowaniem się do wypowiedzianych poleceń.	Jeżeli uczeń lubi słuchać, należy zachęcić go do... <ul style="list-style-type: none">• włączenia się w klasowe dyskusje i debaty;• nagrywania i późniejszego odtwarzania notatek;• czytania tekst na głos;• układania krótkich piosenek lub wykorzystywania skojarzeń słownych, aby zapamiętać materiał;• omawiania pomysły;• powtarzania faktów z zamkniętymi oczami.

<p>Uczniowie, którzy lubią ruch i dotyk...</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczą się najlepiej poprzez wykonywanie czynności praktycznych, na przykład gotowanie, mechanika czy sztuka; • są aktywni i robią przerwy • lubią wiercić się podczas nauki. 	<p>Jeżeli uczeń lubi ruch lub dotyk, należy zachęcić go do...</p> <ul style="list-style-type: none"> • robienia częstych przerw i poruszania się podczas przyswajania nowego materiału; • wykorzystywania w nauce ruchu i sytuacji; • wykorzystania jasnych kolorów, aby zakreślać czytany materiał; • słuchania muzyki podczas nauki; • uczenia się z innymi.
---	--

Pewni siebie uczniowie

Zauważanie odniesionego sukcesu oraz podkreślanie nowych osiągnięć kształtuje pewność siebie u wszystkich osób, a przede wszystkim u uczniów.

W klasie dziesiątej i jedenastej uczeń zdobędzie nowe doświadczenia, na przykład będzie uczyć się nowych przedmiotów, będzie dojeżdżał do innych miejsc niż szkoła, aby się kształcić, zdobyć doświadczenie zawodowe i uczestniczyć w zajęciach z przedsiębiorstwa. Zapewnienie ze strony rodziców i opiekunów, iż odniesie on sukces, wykonując te czynności zwiększy jego poczucie wartości.

Aby pomóc uczniowi, rodzice i opiekunowie powinni podczas rozmowy o dokonaniu wyboru:

- rozpoznać cele i ambicje ucznia,
- wziąć pod uwagę wszystkie czynności, które uczeń dobrze wykonuje,
- docenić wartość tego, co uczeń robi zarówno w szkole jak i poza szkołą.

Doświadczenie zawodowe

Uczeń zazwyczaj odbywa praktykę zawodową w klasie dziesiątej lub jedenastej i trwa ona od jednego do dwóch tygodni. Praktyki są często organizowane przez zewnętrzne agencje i dają młodym ludziom możliwość poznania życia zawodowego. Podczas praktyk uczeń współpracuje blisko z pracownikami nad wykonaniem prawdziwych zadań. Uczeń ma szansę zdobycia nowych umiejętności, poznania realiów zawodu lub firmy, a także zrozumienia oczekiwań pracodawców.

Niektórym uczniom trudno jest się zorganizować tak, aby dotrzeć w nowe miejsce na czas, a także aby pracować z ludźmi i radzić sobie z nieznanymi drogami i otoczeniem. Jednak doświadczenie zawodowe zakończone sukcesem znacznie poprawia poczucie własnej wartości.

Praca na pół etatu

Pracując na pół etatu, uczniowie nie tylko są bardziej niezależni finansowo, ale także mają możliwość spotkania nowych osób, zwiększenia pewności siebie i ćwiczenia umiejętności.

W przypadku młodych osób obowiązują przepisy i miejscowe ograniczenia dotyczące rodzaju wykonywanej pracy, a także godzin i dni, w które mogą pracować przed ukończeniem klasy jedenastej. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie **www.connexions-direct.com** lub dzwoniąc do miejscowego ośrodka Connexions.

Przedsiębiorczość

W klasie dziesiątej i jedenastej uczeń będzie miał możliwość uczestniczenia w zajęciach z przedsiębiorczości. Zajęcia te są organizowane w formie specjalnych wydarzeń szkolnych, projektów przedsiębiorczych wykonywanych przez młodych lub wyzwiań grupowych. Zajęcia z przedsiębiorczości rozwijają cenne umiejętności, na przykład pracę w grupie, rozwiązywanie problemów, komunikację, uczenie się podejmowania ryzyka i kreatywne myślenie. Umiejętności te są cenione przez kolegia, uniwersytety i przyszłych pracodawców.

Odpowiedzialni obywatele

Rodzice i opiekunowie powinni pomóc uczniom zrozumieć, iż wdrożyć na siebie role w szkole i poza szkołą. Obowiązki dają uczniowi możliwość wykazania się takimi umiejętnościami jak organizacja, praca w grupie czy rzetelność. Stanowiska te mogą także posłużyć jako dobre pozycje w życiorysie, jeżeli uczeń będzie starał się o przyjęcie do kolegium, na uniwersytet czy do pracy.

W szkole uczniowie mogą pomagać, przyjmując na siebie takie role jak członek rady szkolnej, kapitan drużyny sportowej lub redaktor ogólnika szkolnego.

Wolontariat

Wielu uczniów uważa, że wolontariat jest wspaniałym sposobem na spotkanie nowych osób, zdobycie nowych umiejętności i poszerzenie horyzontów. Mogą to być regularne zobowiązania lub wiele jednorazowych zajęć. Wolontariat pomaga zwiększyć pewność siebie i jest dobrym świadectwem osiągnięć w życiorysie.

Na stronie **www.connexions-direct.com** zamieszczono pomysły na znalezienie zajęć, które odpowiadałyby uczniom w danej okolicy i w innych miejscach.

Wyzwania

Rodzice i opiekunowie powinni zachęcić uczniów do podejmowania wyzwań, indywidualnie lub z przyjaciółmi, korzystając z możliwości dostępnych w okolicy lub szkole. Może to być nowe hobby lub zainteresowanie, przyłączenie się do klubu lub grupy, wzięcie udziału w programie odznak, na przykład program Duke of Edinburgh's Award Scheme. Uczniowie, którzy ukończyli czternasty rok życia mogą także powalczyć o brązową odznakę Bronze Award. Wiele szkół prowadzi obecnie takie programy. Dodatkowe informacje zamieszczono na stronie **www.theaward.org**.

Przykład: Anthony

Anthony jest w klasie dziesiątej i chce prowadzić własną firmę. Z myślą o tym postanowił skorzystać z możliwości w szkole i zaangażował się w kilka zajęć z przedsiębiorczości organizowanych dla młodych.

Anthony wziął udział w programie „Pieniądze z głową” - jednodniowym programie zajęć skupiających się na zarządzaniu własnymi pieniędzmi. Anthony uczestniczył także w długoterminowym programie zwanym e-mentorowie, który umożliwił mu bezpośredni i ciągły dostęp do porad udzielanych przez osoby prowadzące lokalne firmy.

„Jestem zadowolony z zajęć z przedsiębiorczości, szczególnie z robienia prezentacji, podczas której mogłem wykazać się ciężką pracą. Nauczyłem się pracować w różnych rolach, a także w grupie. Zrozumiałem również, iż odpowiedź na potrzeby klienta jest niezbędna, jeżeli prowadzi się własną firmę.”

Anthony jest zadowolony z praktycznych zajęć z przedsiębiorczości. Pomogły one mu rozwinąć umiejętności, których szukają pracodawcy i które są przydatne w życiu codziennym. Anthony uzyskał także zaświadczenie, dzięki któremu może potwierdzić swoje umiejętności i wiedzę. Może wykorzystać je do poparcia kursu zawodowego z biznesu (BTEC First Diploma in Business), do którego uczy się równoległe z przedmiotami GCSE.

Rodzice Antoniego wspierali jego udział w zajęciach z przedsiębiorczości dla młodych:
„Uważali, że jest to dla mnie dobra szansa, ponieważ poprzez doświadczenie zdobędę umiejętności na przyszłość, a wykonywanie praktycznych zajęć będzie sprawiało mi przyjemność.”

Wybór w klasie jedenastej

Po wyborze przedmiotów w klasie dziewiątej, klasa jedenasta jest kolejnym ważnym etapem podejmowania decyzji przez ucznia. Zakres kwalifikacji i miejsc kształcenia został znacznie poszerzony, ale niezależnie do tego, jaką drogę wybierze uczeń, rodzice i opiekunowie powinni zachęcić ucznia do kontynuowania nauki dziennej. Wyższe kwalifikacje dają większe szanse zatrudnienia, wyższe zarobki i większą satysfakcję z pracy, a liczba stanowisk dla osób bez kwalifikacji stale ubywa.

W skrócie, uczeń może:

- kontynuować dzienną edukację w szkole lub kolegium;
- kontynuować naukę i brać udział w szkoleniu w ramach programu zawodowego;
- rozpocząć pracę i uczyć się w trybie zaocznym.

Edukacja dzienna

Uczniowie planujący edukację dzienną powinni poszukać i rozważyć wszystkie możliwości znajdujące się w ofercie.

Rodzice i opiekunowie powinni poświęcić czas, aby pójść na dni otwarte organizowane w szkołach i kolegiach, i w miarę możliwości spotkać się z nauczycielami. Niektóre szkoły organizują wieczory informacyjne dla rodziców/opiekunów i uczniów. Uczniowie mogą także uczestniczyć w sesjach próbnych w lokalnym kolegium.

- Należy zapytać dziecko, jakie przedmioty podobały mu się najbardziej przez ostatnie dwa lata i poszukać kwalifikacji dostępnych w tych dziedzinach.
- Należy sprawdzić różne szkoły i kolegia oraz ich otoczenie naukowe. Należy zastanowić się, czy style nauczania wykorzystywane przez szkołę będą odpowiadać uczniowi.
- Należy dowiedzieć się, jakie kluby i dodatkowe możliwości nauczania znajdują się w ofercie.
- Należy sprawdzić połączenia komunikacyjne, jeżeli szkoła lub kolegium, które rozważa uczeń, są oddalone od miejsca zamieszkania.

Rodzice i opiekunowie powinni pamiętać, iż uczniowie mogą złożyć podanie do wielu kolegiów i szkół. Większość terminów składania podań upływa jesienią lub wiosną w klasie jedenastej. Zdarza się, że termin składania podań upływa wcześniej, dlatego należy sprawdzić te informacje na stronie internetowej kolegium, szkoły albo u doradcy personalnego Connexions.

Miejsca, w których można się kształcić

- Dalsza edukacja i specjalistyczne kolegia – instytucje te kierują swoją ofertę do wielu uczniów i zwykle proponują szeroki wybór kursów i kwalifikacji. Niektóre kolegia specjalizują się w poszczególnych dziedzinach przedmiotowych, na przykład sztuce kreatywnej czy ogrodnictwie.
- Szkoły typu sixth form – nawet jeżeli szkoła, do której obecnie uczęszcza uczeń jest szkołą typu sixth form, uczeń może przenieść się do innej szkoły. Poszczególne szkoły różnią się pod względem kursów AS i A Level proponowanych w trybie sixth form. Niektóre szkoły pozwalają studentom na ponowne wybranie głównych przedmiotów GCSE.
- Kolegia typu sixth form – szkoły te zazwyczaj proponują większy zakres przedmiotów AS i A Level, kwalifikacje związane z wykonywaniem zawodu czy ponowny wybór głównych przedmiotów GCSE. Kolegia te przyjmują zwykle uczniów z wielu okolicznych szkół.

Kwalifikacje

Kursy AS i A Level

- A Level są dwuletnimi kursami, na które składają się przedmiotów AS Level i A2. Każdy komponent warty jest 50% oceny całkowitej.
- Na pierwszym roku większość uczniów wybiera trzy lub cztery przedmioty AS Level i kontynuuje je na drugim roku wraz z trzema przedmiotami A2, aby ukończyć pełny kurs A Level.
- Przedmioty A Level są podzielone na części, które są oceniane oddzielnie na podstawie oceny wewnętrznej i egzaminów. Większość przedmiotów składa się z czterech części.
- Uczniowie mogą wybrać spośród około 80 przedmiotów, w tym niektóre kursy skupiające się na praktyce. Kursy te nazywane są stosowanymi przedmiotami A Level (Applied A Level) i są dostępne w pojedynczej lub podwójnej formie – druga forma odpowiada dwóm przedmiotom A Level.
- Nowy stopień A* jest przyznawany najbardziej zdolnym osobom.
- Uczniowie, którzy uczą się przedmiotów A Level mogą wybrać jako przedmiot dodatkowy nowe poszerzone kwalifikacje oparte na projekcie. Kwalifikacje te stworzono, aby pomóc uczniom rozwinąć szersze umiejętności wymagane na kursach wyższej edukacji.

Matura międzynarodowa

Matura międzynarodowa (International Baccalaureate Diploma - IB) jest honorowana przez uniwersytety na świecie jako wymaganie wstępne na studia. Kurs trwa dwa lata, a uczniowie uczą się sześciu przedmiotów wybieranych spośród wielu grup przedmiotowych, zwykle trzy przedmioty na wysokim poziomie i trzy na normalnym. Na kurs składają się także trzy obowiązkowe części: rozszerzony esej badawczy, teoria wiedzy, kreatywność, aktywność i praca społeczna.

Kurs dyplomowy

Kurs dyplomowy są nowymi kwalifikacjami. Nie są one jeszcze dostępne we wszystkich miejscach, dlatego należy sprawdzić, czy dana szkoła je prowadzi. Uczniowie, którzy uczą się w kierunku uzyskania dyplomów Foundation Diploma lub Higher Diploma mogą po ukończeniu kursu przejść do następnego poziomu kursów dyplomowych (Advanced Diploma lub Progression Diploma) lub wybrać inne kwalifikacje, na przykład przedmioty A Level lub poszerzone praktyki zawodowe Advanced Apprenticeship.

Dodatkowe informacje dotyczące kursów dyplomowych zamieszczono w części „Wybór w klasie dziewiątej”, na **stronie 7 i 10**.

Dzienne kwalifikacje zdobywane w miejscu pracy

Uczniowie mogą wybrać spośród wielu kwalifikacji na różnych poziomach, które związane są ze danym zawodem lub szerokim sektorem gospodarczym. Uczniowie, którzy myślą o zawodzie powinni rozważyć takie kwalifikacje jak: dyplom BTEC First Diploma i krajowe kwalifikacje zawodowe na poziomie od 1 do 3. Większość kwalifikacji dostępna jest w kolegiach dalszej edukacji, ale niektóre z nich znajdują się w ofercie szkół typu sixth form.

Praktyka zawodowa

Praktyki zawodowe oferują rozsądne połączenie nauki zawodu z zarabianiem pieniędzy. Obecnie dostępnych jest ponad 180 praktyk zawodowych. Doradcy personalni Connexions pomagają uczniom wybrać najlepszy dla nich sektor zatrudnienia oraz poziom.

Wszystkie praktyki zawodowe kończą się uzyskaniem krajowych kwalifikacji zawodowych (NVQ) i niezbędnych umiejętności. Niektóre praktyki kończą się także uzyskaniem świadectwa BTEC lub City&Guilds. Wynagrodzenie może się różnić, jednak minimalna stawka, jaką otrzymują wszyscy zatrudnieni praktykanci wynosi tygodniowo 80 funtów.

Praktyka zawodowa może także prowadzić do kursów wyższej edukacji celem uzyskania dalszych kwalifikacji. Dodatkowe informacje zamieszczono na stronie **www.apprenticeships.org.uk**.

Zatrudnienie

Rodzice i opiekunowie, których dziecko rozważa bezpośrednio rozpoczęcie pracy, powinni zachęcić dziecko do znalezienia pracy, która oferuje szkolenie. Dzięki temu dziecko nadal będzie zdobywać nowe umiejętności i uzyska nowe kwalifikacje. W dłuższym okresie dziecko będzie miało większe perspektywy znalezienia pracy i wyższych stawek. Rodzice i opiekunowie powinni zwrócić się o poradę do doradcy osobistego Connexions.

Uczeniowie, którzy nie mają kwalifikacji na poziomie drugim – tzn. kwalifikacje GCSE o stopniach A*-C lub krajowe kwalifikacje zawodowe na poziomie drugim (NVQ Level 2) – są uprawnieni do płatnego czasu na naukę i szkolenie (Time Off for Study and Training - TfST). Do pomocy tej uprawnione są osoby w wieku od 16 do 17 roku życia, które są zatrudnione. Dodatkowe informacje można uzyskać w lokalnym ośrodku Connexions lub na stronie **www.connexions-direct.com**.

Uczeniowie, którzy uzyskali kwalifikacje na poziomie drugim nadal powinni mieć na uwadze znalezienie pracy oferującej im szkolenie.

Uczeniowie, którzy zamierzają otworzyć własną firmę powinni kontynuować szkolenia, aby rozwijać umiejętności. Osoby te mogą uzyskać pomoc w organizacji Business Link pod numerem telefonu 0845 600 9006 lub na stronie internetowej **www.businesslink.gov.uk**, a także w zarządzie Prince Trust pod numerem telefonu 0800 842 842 lub na stronie **www.princes-trust.org.uk**.

Uczeniowie, którzy nie są gotowi na żadną z powyższych opcji

Wstęp do zatrudnienia (e2e)

Jest to program, który pomaga osobom w wieku od 16 do 18 roku życia rozpocząć dalszą edukację, szkolenie lub pracę. Dzięki programowi e2e osoby, które potrzebują pomocy w pisaniu, liczeniu i umiejętnościach komputerowych mają możliwość uzyskania kwalifikacji w tej dziedzinie oraz wypróbowania innych zawodów.

Dodatkowe informacje o wsparciu finansowym zamieszczono w części „Pomoc finansowa”, na **stronie 26 i 28**.

Uczeniowie uczestniczący z programie są uprawnieni do otrzymywania dodatku edukacyjnego (EMA) oraz mogą uzyskać wsparcie w opłacaniu kosztów podróży.

Przykład: David

David jest w klasie jedenastej i uczy się do egzaminów GCSE. David ma pomysł na karierę zawodową i po ukończeniu szkoły chciałby zrealizować swoje zainteresowania prawem. Mając to na uwadze, David sprawdził, które przedmioty będzie musiał ukończyć po klasie jedenastej, aby studiować prawo na uniwersytecie.

„Sprawdziłem możliwości i dowiedziałem się, że uniwersytety zwykle poszukują kandydatów na studia prawnicze, którzy ukończyli kilka przedmiotów A Level i niekoniecznie studiowali prawo na poziomie A Level. Dowiedziałem się, że uniwersytety często szukają osób, które uzyskały bardzo dobre oceny z przedmiotów A Level, dlatego wybrałem przedmioty, z których jestem dobry.

David radzi osobom, które wiedzą w jakim zawodzie chcą pracować, aby wcześniej sprawdziły, które przedmioty mogą być przydatne lub są wymagane. Osoby, które nie wiedzą, czym się chcą zajmować w przyszłości powinny wybrać szeroki zakres przedmiotów, aby nie zamykać przed sobą możliwości.

„Zdecydowałem się głównie na przedmioty akademickie w szkole typu sixth form. Wybrałem matematykę, język angielski oraz historię. Chciałem wybrać różnorodne przedmioty, dlatego zdecydowałem się także na teatr – przedmiot, który podoba mi się.”

Pomoc finansowa po 16 roku życia

Czy chcieliby Państwo zachęcić dziecko do kontynuowania nauki, ale obawiają się jej kosztów? Niezależnie od tego, czy dziecko pozostaje w szkole lub kolegium, może ono uzyskać wiele form wsparcia finansowego.

Dodatek edukacyjny (Education Maintenance Allowance - EMA)

Dodatek edukacyjny jest wypłacany tygodniowo w wysokości 10, 20 lub 30 funtów (w zależności od dochodu rodziny) i jest wpłacany bezpośrednio na konto bankowe ucznia. Od roku szkolnego 2008-2009 w ramach EMA Guarantee uczeń jest uprawniony do takiej samej kwoty dodatku edukacyjnego w okresie do trzech lat, ale musi spełniać wymagania przedstawione w kontrakcie kształcenia.

Uczeń może wykorzystać pieniądze, aby opłacić codzienne koszty nauki, na przykład zakup książek i wyposażenia. Oprócz tygodniowej kwoty, uczeń może także otrzymać bonusy pod warunkiem, że uzyskał dobre wyniki w nauce i osiągnął cele wyznaczone na początku kursu przez nauczyciela, opiekuna roku czy organizatora.

Dodatek edukacyjny nie ma wpływu na inne zasiłki otrzymywane przez rodzinę, a rodzice i opiekunowie nadal mogą starać się, na przykład, o zasiłek na dziecko lub kredyt na dziecko (Child Tax Credit). Uczniowie, którzy pracują na pół etatu również mogą starać się o dodatek edukacyjny.

Uczniowie, którzy ukończyli klasę jedenastą mogą otrzymać dodatek edukacyjny, jeżeli:

- są w wieku od 16 do 18 lat
- uczą się dzienny w szkole lub kolegium;
 - lub** uczestniczą w programie „wstęp do zatrudnienia” (zobacz uwagi poniżej);
 - lub** kończą kurs, który prowadzi do praktyki zawodowej (nazywany programem Programme Lead Apprenticeship);
- roczny dochód rodziny nie przekracza pewnego progu (w przypadku wniosków na rok 2008-2009 dochód nie może przekraczać 30.810 funtów w roku podatkowym 2007-2008).

Pod koniec semestru wiosennego klasy jedenastej szkoły będą rozprawdzały informatory dotyczące dodatku edukacyjnego, a doradcy personalni udzielają porad na temat sposobu wypełnienia wniosku i dokumentów lub dowodów, jakie należy przedstawić. Dodatkowe informacje o dodatku edukacyjnym oraz składaniu wniosków można uzyskać na stronie **www.direct.gov.uk/ema** lub dzwoniąc na Infolinię Wsparcia dla Uczniów pod numer 0800 121 8989.

Nowe zasady w programie e2e

Od 30 czerwca 2008 roku wszystkie młode osoby wybierające kurs e2e sponsorowany przez LSC będą uprawnione do najwyższej tygodniowej stawki dodatku szkolnego, niezależnie od dochodu rodzinnego (o ile spełniają warunki uprawnienia pod względem wieku i stałego miejsca zamieszkania). Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej **www.connexions-direct.com**, wybierając ikonę „Praca” (Work) i następnie „Program zawodowy” (Work scheme).

Uznaniowy fundusz wsparcia (Discretionary Support Funds)

Fundusz wsparcia jest przeznaczony dla uczniów, którzy ukończyli 16 rok życia i może być wykorzystany do opłacenia kosztów związanych z dalszą edukacją. Fundusz jest przeznaczony dla uczniów znajdujących się w największej potrzebie. Można otrzymać do niego dostęp, kontaktując się z pracownikiem biura wsparcia dla uczniów w kolegium, szkole typu sixth form. Ogólne informacje o uznaniowym funduszu wsparcia zamieszczono na stronie www.direct.gov.uk.

Koszty transportu

Pomoc przy opłacaniu kosztów transportu różni się w zależności od władz lokalnych. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie www.direct.gov.uk/extrahelp.

Stypendium taneczne i teatralne

Stypendia taneczne i teatralne pomagają opłacić chesne oraz koszty życia w niektórych najlepszych prywatnych instytucjach prowadzących szkolenia taneczne i teatralne na terenie Anglii. Ilość stypendiów jest ograniczona, a zapotrzebowanie wysokie. Przyznawane kwoty różnią się i zależą częściowo od sytuacji rodzinnej. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie www.direct.gov.uk/danceanddrama.

Inne źródła

Niektóre krajowe i lokalne organizacje, na przykład organizacje charytatywne i zarządy oferują stypendia dla studentów poszczególnych przedmiotów lub którzy są niepełnosprawni pod pewnym względem. Przydatnym punktem wyjścia w szukaniu takich organizacji jest strona internetowa organizacji Umiejętności: Krajowe Biuro ds. Studentów Niepełnosprawnych: www.skill.org.uk oraz strona Doradczego Biura Stypendiów Edukacyjnych (Educational Grants Advisory Service): www.egas-online.org.uk. Informacje można także uzyskać w miejscowej bibliotece.

Wsparcie dla osób odbywających praktyki zawodowe i szkolenia

Osoby odbywające nieodpłatne szkolenie w kierunku rozpoczęcia praktyki Programme Led Apprenticeship mogą starać się o dodatek edukacyjny. W zależności o rodzaju praktyki praktykant może uzyskać niewielką kwotę pieniężną pozwalającą na opłacenie kosztów podróży lub opieki nad dzieckiem. Praktykanci mogą być także uprawnieni do pewnych zasiłków, jeżeli otrzymują zasiłek dla osób o niskich dochodach lub mają dzieci wymagające opieki. Aby uzyskać dodatkowe informacje, należy zadzwonić na Infolinię ds. Praktyk Zawodowych pod numer 08000 150 600 lub wejść na stronę www.apprenticeships.org.uk.

Pomoc dla młodych rodziców

Uczniowie poniżej dwudziestego roku życia, którzy są młodymi rodzicami lub opiekunami mogą otrzymać wsparcie finansowe „Care to Learn”. Niniejsza pomoc pieniężna pomaga opłacić opiekę nad dzieckiem w zarejestrowanych instytucjach opieki dziecięcej, dzięki czemu młody rodzic może uczęszczać do szkoły, kolegium na kurs lub uczestniczyć w programie kończącym się praktyką zawodową lub w programie e2e. Aby uzyskać dodatkowe informacje, należy porozmawiać z doradcą osobistym Connexions lub zajrzeć na stronę www.direct.gov.uk/caretolearn.

Pomoc dla osób niepełnosprawnych lub z trudnościami w uczeniu się

Kolegia zwykle dysponują funduszem pieniężnym, dzięki któremu mogą zapewnić potrzeby wynikające z niepełnosprawności uczniów, na przykład zapewniają specjalistyczne wyposażenie lub dodatkowe wsparcie. Władze lokalne dopilnowują, aby nie powstrzymywać uczniów od uczęszczania do kolegium z powodu problemów z dojazdem. Dlatego często zapewniają one niepełnosprawnym studentom wsparcie transportowe. Kolegium może także udzielić wsparcia w opłacaniu kosztów podróży.

Uczniowie w przypadku, których miejscowe szkoły lub kolegia nie są w stanie zapewnić potrzeb wynikających z niepełnosprawności studenta, mogą uzyskać miejsce w niezależnym lub specjalistycznym kolegium oferującym zakwaterowanie.

Osoby, które szukają pracy lub zaczynają pracować mogą uzyskać w ramach programu „Dostęp do pracy” (Access to Work Scheme) pomoc w opłacaniu dodatkowych kosztów, na które są narażeni z powodu niepełnosprawności, na przykład koszty dojazdu i powrotu z pracy, specjalne pomoce i wyposażenie, a także przystosowania w miejscu pracy. Dodatkowe informacje zamieszczono na stronie www.jobcentreplus.gov.uk.

Doradcy personalni Connexions pomagają ustalić jaki rodzaj dodatkowego wsparcia finansowego uczeń może uzyskać po klasie jedenastej.

Pomoc finansowa dla młodych

W ulotce tej podsumowano wszystkie rodzaje pomocy finansowej dla osób w wieku od 16 do 19 roku życia, a także wskazano, gdzie można uzyskać dodatkowe informacje. Ulotka dostępna jest na stronie www.direct.gov.uk/moneytolearn lub na stronie Rady ds. Nauki i Umiejętności (Learning and Skills Council – LSC) www.lsc.gov.uk. Bezpłatny egzemplarz można także zamówić, dzwoniąc na Infolinię LSC pod numer 0870 900 6800 (powołując się na numer LSC-P-NAT-070158).

Przykład: Thanh

Thanh jest w klasie dwunastej i uczy się przedmiotów A Level (matematyki, prawa, chemii i psychologii) w szkole typu sixth form. Aby uzyskać wsparcie w kontynuowaniu edukacji, Thanh złożyła wniosek o przyznanie dodatku edukacyjnego.

Dzięki temu Thanh regularnie otrzymuje pieniądze, które przeznacza na opłacenie książek, materiałów papierniczych, i może skoncentrować się na nauce.

„Gdybym nie uzyskała dodatku edukacyjnego, musiałabym dłużej pracować, przez co oczywiście poświęcałabym mniej czasu na naukę.”

Aby otrzymywać dodatek edukacyjny, Thanh musi postępować odpowiedzialnie - uczęszczać na wszystkie lekcje i nie spóźniać się. Thanh musi także uzyskać podpis nauczycieli potwierdzający jej obecność.

Choć otrzymywanie dodatku edukacyjnego wiązało się ze spełnieniem pewnych warunków, Thanh uważa, że odniosła korzyści. Thanh miała większą motywację do uczęszczania na zajęcia, ponieważ w ofercie znajdowały się także korzyści pieniężne. Wszystkie pieniądze, które zarabia, pracując na pół etatu nie mają wpływu na otrzymywany dodatek edukacyjny.

„Moi rodzice są zadowoleni, że otrzymuję także dodatek edukacyjny. Dzięki temu mogą zaoszczędzić pieniądze z dochodu rodzinnego. Nie muszą dawać mi pieniędzy na przejazdy i książki.”

Po ukończeniu przedmiotów A Level Thanh planuje studiować na uniwersytecie. Thanh planuje sprawdzić możliwości i chciałaby uzyskać porady na temat wsparcia finansowego, do którego może być uprawniona, kiedy rozpocznie edukację wyższą, na przykład do niepodlegającego spłacie stypendium specjalnego.

Możliwości po 18 roku życia

Powody, dla których warto wybrać wyższą edukację

Zmiany na rynku pracy oraz zapotrzebowanie na lepiej wykształconych pracowników sprawiają, że coraz więcej osób wybiera wyższą edukację jako możliwość po osiemnastym roku życia. Wyższe wykształcenie daje większe możliwości zawodowe, szansę na bardziej interesującą pracę i na wyższe zarobki w przyszłości.

W trakcie wyższej edukacji studenci zdobywają nowe umiejętności, a poprzez indywidualne uczenia się, które jest wymagane na uniwersytetach, studenci uczą się odpowiedzialności, zarządzania własnym czasem i wykonywania prac w terminie – uczą się wszystkich umiejętności cenionych w życiu i przez przyszłych pracodawców.

Przykłady kursów wyższej edukacji:

Krajowy Certyfikat Wyższej Edukacji i Dyplom Krajowej Edukacji (Higher National Certificate i Higher National Diploma - HNC i HND) – kwalifikacje związane z wykonywaniem zawodu, które zostały stworzone, aby wyposażyć studentów w umiejętności i wiedzę potrzebną w danym zawodzie. Kwalifikacje te wliczają się do członkostwa w organizacjach zawodowych i innych organizacjach zrzeszających pracodawców. Kurs HNC trwa roku, natomiast kurs HND trwa dwa lata i może być uzupełniony o ostatni rok studiów licencjackich.

Dwuletnie stadium wyższe (Foundation degree) - dwuletnie studium wyższe łączy w sobie studia akademickie z praktyczną nauką zawodu. Kursy te zostały ułożone wspólnie z uniwersytetami, kolegiami i pracodawcami, dzięki czemu studenci zdobywają wiedzę i umiejętności potrzebne w różnych sektorach pracy. Ukończenie studiów zajmuje dwa lata, a wykształcenie jest odpowiednikiem pierwszych dwóch lat studiów licencjackich. Po ukończeniu studium student może uzupełnić kwalifikacje do poziomu studiów licencjackich, podejmując dodatkowy rok nauki.

Studia licencjackie – studia licencjackie zapewniają dogłębne zrozumienie przedmiotu, w tym najnowszych poglądów i odkryć. Wszystkie kierunki licencjackie rozwijają umiejętności, które są wysoko cenione w miejscu pracy, na przykład analizę i ocenę dowodów, rozwiązywanie problemów, pisanie sprawozdań i robienie prezentacji. Niektóre kierunki, na przykład farmacja i prawo, przygotowują studentów do pracy w poszczególnych obszarach zawodowych.

Większość dziennych studiów licencjackich trwa trzy lata, ale kierunki, które obejmują rok w przemyśle lub za granicą trwają cztery lata. Niektóre kierunki trwają dłużej, na przykład weterynaria i architektura. Możliwe jest także studiowanie w trybie zaocznym lub na odległość.

Składanie podań na uniwersytet

Rozpoczęcie studiów na uniwersytecie jest jedną z najważniejszych decyzji podejmowanych przez nastolatków, dlatego warto poświęcić czas na zapoznanie się z możliwościami edukacyjnymi.

Informatory oraz broszury są dostępne w szkołach, kolegiach, bibliotekach i na uniwersytetach. Wszystkie te instytucje zamieszczają na swoich stronach internetowych informacje o proponowanych kierunkach, życiu miasteczka studenckiego, a także dane kontaktowe wielu doradców. Bliżej terminu składania podań warto pójść na dni otwarte, aby zapoznać się z atmosferą środowiska uniwersyteckiego, a także aby spotkać się pracownikami akademickimi, którzy będą odgrywać główną rolę w rozwoju studenta. Rodzice i

opiekunowie mogą zasięgnąć więcej informacji o uniwersytetach i wyższej edukacji na stronie Biura Przyjęć na Uniwersytety i do Kolegiów: www.ucas.ac.uk/parents i na stronie www.direct.gov.uk/uni.

Inne możliwości dla osób w wieku 17 i 18 lat

Rok przerwy

Niektórzy młodzi ludzie decydują się na rok przerwy przed rozpoczęciem kolejnego etapu na drodze do zawodu. Większość uniwersytetów pozytywnie postrzega ten pomysł, ponieważ daje on możliwość dojrzenia i poszerzenia horyzontów przed wejściem w kolejny etap edukacji. Rok przerwy może być także dobrą pozycją w życiorysie, ponieważ umiejętności zdobyte podczas dobrze zorganizowanego roku są poszukiwane przez pracodawców.

Wiele organizacji pomaga młodym osobom najlepiej wykorzystać ten czas. Może to być wolontariat, płatna praktyka zawodowa lub podróżowanie. Osoby, które planują rozpoczęcie wyższej edukacji mogą starać się o późniejsze przyjęcie, dokonując wyboru instytucji edukacyjnej w podaniu do Biura Przyjęć na Uniwersytety i do Kolegiów. Dodatkowe informacje zamieszczono na stronie www.yearoutgroup.org.

Praktyka zawodowa

Osoby, które rezygnują z edukacji w trybie dziennym mogą starać się o przyjęcie na praktykę zawodową. Praktyki zawodowe oferują względnie dobre stawki płacowe, a praktykanci zdobywają umiejętności i kwalifikacje poszukiwane przez pracodawców. Dodatkowe informacje zamieszczono na stronie www.apprenticeships.org.uk.

Praca

Osoby, które rezygnują z edukacji w trybie dziennym i chcą znaleźć pracę powinny szukać zatrudnienia połączonego ze szkoleniem. Szkoły i kolegia udzielają uczniom porad na temat szukania pracy, wypełniania podań i przygotowywania się do rozmów kwalifikacyjnych. Dorady personalni Connexions dysponują informacjami o lokalnych możliwościach zawodowych, które obejmują szkolenia i są odpowiednie dla poszczególnych osób.

Własna firma

Jest to niecodzienny krok w przypadku osób opuszczających szkołę. Jednak uczniowie, którzy mają dobry pomysł na rozpoczęcie własnej działalności mogą uzyskać wsparcie w kilku organizacjach. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronach www.connexions-direct.com, www.shell-livewire.org i www.businesslink.gov.uk.

Pomoc finansowa w trakcie wyższej edukacji

Wspieranie nastolatka w trakcie wyższej edukacji kosztuje dużo, jednak należy spojrzeć na to jako inwestycję w przyszłość.

Studenci rozpoczynający naukę na uniwersytecie mogą skorzystać z różnego rodzaju wsparcia finansowego. Wprowadzenie korzystniejszych pakietów finansowych dla studentów oznacza, że więcej dziennych studentów będzie uprawnionych do bezzwrotnych stypendiów (około dwie trzecie wszystkich nowych uprawnionych studentów będzie mogło skorzystać ze wsparcia niepodlegającego zwrotowi). Dodatkowe informacje zamieszczono na stronie www.direct.gov.uk/studentfinance.

Dostępne są dwa rodzaje wsparcia:

- kredyty studenckie podlegające spłacie
- bezzwrotne dotacje i stypendia.

Kredyty studenckie podlegające spłacie

Kredyt studencki na opłacenie czesnego (Student Loan for Tuition Fees) – studenci mieszkający w Anglii mogą zaciągnąć kredyt o niskiej stopie procentowej na kwotę do pełnej sumy czesnego. Kredyt ten nie jest ustalany na podstawie dochodu i jest bezpośrednio wpłacany na konto uniwersytetu lub kolegium, w którym będzie kształcił się student.

Kredyt studencki na pokrycie kosztów życia (Student Loan for Living Costs) (zwany także kredytem na utrzymanie) – kredyt ten pokrywa podstawowe koszty życia i jest bezpośrednio wpłacany na konto studenta. Kwota różni się w zależności od miejsca zamieszkania. Wszyscy studenci Zjednoczonego Królestwa są uprawnieni do 75% kwoty kredytu studenckiego, a pozostałe środki są określane na podstawie dochodu rodzinnego.

Kredyty studenckie podlegające spłacie – student jest odpowiedzialny za spłatę kredytu po ukończeniu studiów. Zarówno kwota kredytu studenckiego na opłacenie kosztów życia, jak i kredytu na opłacenie czesnego jest łączona, a stopa spłaty kredytu wynosi 9% w przypadku dochodu powyżej 15.000 funtów. Zwrot kredytu jest pobierany tylko, jeżeli student ukończył uniwersytet, a jego roczne zarobki przekraczają 15.000 funtów. Osoba, która zarabia rocznie 18.000 będzie tygodniowo spłacała 5,19 funtów.

Wsparcie niepodlegające spłacie

Stypendium na utrzymanie (Maintenance Grant) – jest to bezzwrotne stypendium przyznawane na podstawie wysokości dochodu rodzinnego. W 2008 roku stypendium na utrzymanie wynosi 2.835 funtów.

- Student jest uprawniony do pełnej kwoty stypendium, jeżeli roczny dochód rodzinny nie przekracza 25.000 funtów.
- Student jest uprawniony do niepełnej kwoty stypendium, jeżeli roczny dochód rodziny mieści się w przedziale od 25.001 funtów do 60.005 funtów.
- Studentowi nie jest przyznawane stypendium, jeżeli roczny dochód rodzinny przekracza 60.005 funtów

Bezzwrotne dotacje – student może otrzymać dotacje w wybranego uniwersytetu lub kolegium. Proponowane dotacje różnią się w zależności od poszczególnych instytucji. Dotacje są bezzwrotne, a najniższa kwota wynosi 310 funtów. Jednak wiele instytucji proponuje wyższe kwoty. W roku akademickim 2007-2008 typowa dotacja przyznawana studentom, którzy płacili najwyższe czesne i otrzymywali stypendium na utrzymanie wynosiła 1.000 funtów. Instytucje oferują także stypendia naukowe i patronat finansowy.

Dodatek dla studentów niepełnosprawnych (Disabled Student's Allowance - DSA) – dodatek ten jest przeznaczony dla studentów niepełnosprawnych, studentów z zaburzeniami zdrowia psychicznego lub ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Wsparcie to nie jest określane na podstawie środków utrzymania i podlega zwrotowi. Dodatek może być przeznaczony na pokrycie kosztów zapewniania opiekuna, głównych komponentów sprzętu specjalistycznego lub innych wydatków związanych z niepełnosprawnością.

Stypendium na opiekę nad dzieckiem, dodatek dla uczących się rodziców i stypendium dla osób dorosłych zależnych finansowo (Childcare Grant, Parent's Learning Allowance i Adult Dependants Grant) - wsparcie przeznaczone dla studentów, którzy mają dzieci lub dla osób dorosłych zależnych finansowo. Jest ono określane na podstawie dochodu i nie podlega zwrotowi. Dodatkowe informacje zamieszczono na stronie www.direct.gov.uk/studentfinance.

Fundusz dostępu do nauki (Access to Learning Fund) – pomoc finansowa przyznawana przez uniwersytety i kolegia. Pomoc ta jest przeznaczona dla studentów, którzy potrzebują dodatkowego wsparcia finansowego na opłacenie kursu i kontynuowanie wyższej edukacji. Płatności te są zwykle przyznawane w formie stypendium, ale mogą też mieć formę kredytów podlegających spłacie.

Przykład: Bethany

Bethany jest w klasie dwunastej w kolegium i uczy się na kierunku BTEC First Diploma in Art and Design. Jest zadowolona z kursu i robi duże postępy. Bethany zachorowała na zanikową dystrofię mięśni w ostatniej klasie szkoły średniej i początkowo obawiała się rozpoczęcia nauki w kolegium.

„Martwiłam się o moją mobilność i o to, jak sobie poradzę z poruszaniem się w kolegium. Ważny był dla mnie dostęp do pomieszczeń lekcyjnych i możliwość korzystania z windy.”

Przed rozpoczęciem kolegium Bethany złożyła wniosek o przyznanie pomocy finansowej na opłacenie kosztów podróży i otrzymała pieniądze na codzienny dojazd taksówką do kolegium i na powrót do domu.

„W razie potrzeby mogę skontaktować się z firmą taksówkarską i zmienić godzinę przejazdu. Firma ta dostosowuje się do moich potrzeb. Taksówka odwozi mnie pod wejście do kolegium, dzięki czemu nie muszę iść daleko.”

Przed rozpoczęciem kursu doradca osobisty Bethany powiadomił kolegium o jej trudnościach. Dzięki temu zajęcia zostały przeniesione do klasy, która ma łatwy dostęp do windy. Zajęcia zostały zorganizowane w taki sposób, aby Bethany rzadko musiała przemieszczać się do innego pomieszczenia. Bethany dodatkowo uzyskała pomoc pieniężną na zakup sprzętu komputerowego.

Wsparcie, jakie otrzymała Bethany odciążało wiele jej początkowych obaw i nie została potraktowana niesprawiedliwie przez kolegium z powodu jej niepełnosprawności.

Obawy nastolatków

Nastolatki mają czasami problemy, które utrudniają im radzenie sobie w innych sferach życia. W zrozumieniu tej sytuacji rodzicom i opiekunom może pomóc powrót do czasów, kiedy sami byli nastolatkami i przypomnienie sobie, jakie mieli wtedy odczucia i jakie to były kwestie. Ważne jest, aby rodzice i opiekunowie starali się zrozumieć wyzwania z punktu widzenia nastolatka i rozumieli, że problemy, z którymi zmierzają się obecni nastolatki różnią się znacznie od problemów, przed którymi oni stawali, będąc w tym samym wieku.

Rodzice i opiekunowie mogą uzyskać informacje, porady i wsparcie, dzięki któremu łatwiej im będzie przełamać pierwsze lody i ułatwić prowadzenie trudnych rozmów.

Wiele szkół i kolegów prowadzi obecnie zajęcia informacyjne dla rodziców/opiekunów, podczas których omawianych jest większość problemów, jakie trapią nastolatków, na przykład załamanie w komunikacji czy zmiany nastroju. Sesje nie dają odpowiedzi na wszystkie pytania, ale słuchając historii innych osób i dzieląc się wskazówkami i pomysłami, rodzice/opiekunowie uzyskują wielką otuchę.

Rodzice i opiekunowie powinni znaleźć czas, aby nieformalnie porozmawiać z nastolatkiem o jego obawach. Należy wyznaczyć pewne granice. Przyniosą one lepszy rezultat, jeżeli zostaną ustalone po pewnych negocjacjach.

Obecnie młodzi ludzie stają przed wieloma wyborami i czasami sprawy mogą pójść nie po ich myśli. Głównym przesłaniem dla rodziców i opiekunów jest: wczesna interwencja jest zawsze najlepszym rozwiązaniem.

Zdrowie, dobre samopoczucie, waga

Ćwiczenia fizyczne i zdrowe odżywianie są ważne dla ogólnego samopoczucia nastolatka. Nadwaga zwiększa ryzyko zachorowania na cukrzycę, choroby serca czy pewne nowotwory. Rodzice lub opiekunowie powinni zachęcić nastolatka do jedzenia śniadania, trzymania świeżych owoców i zdrowych przekąsek w zasięgu ręki. Rodzice i opiekunowie, którzy są zaniepokojeni wagą nastolatka lub nawykami żywieniowymi mogą uzyskać poradę u lekarza.

Gnębnienie

Jakie są oznaki gnębienia? Należą do nich: oznaki fizyczne, na przykład niewyjaśnione urazy czy podarte ubrania; emocjonalne i behawioralne, takie jak zmiany nastroju, wycofanie się z grup koleżeńskich, unikanie szkoły, szybkie obrażanie się lub nietypowe stawianie się agresywnym. Rodzice i opiekunowie, którzy zauważą te oznaki powinni rozpocząć rozmowę. Jeżeli jest to zbyt trudne, warto podzielić się tymi obawami ze szkołą.

Narkotyki, alkohol i papierosy

Nastolatki zaczynają brać narkotyki, pić alkohol i palić papierosy z wielu powodów. Rodzice powinni być czujni na znaki ostrzegawcze, takie jak niewyjaśniona utrata wagi, zmiana przyjaciół lub pogarszające się wyniki w nauce. Rodzice powinni otwarcie porozmawiać z nastolatkami o tym, jaki wpływ na ich życie mają narkotyki, alkohol i tytoń. Istotne jest, aby nastolatki zrozumieli zagrożenia, jakie wywołują z tych czynności.

Bezpieczne korzystanie z Internetu

Internet jest fantastycznym źródłem informacji, ale także niesie ze sobą potencjalne niebezpieczeństwo. Rodzice i opiekunowie powinni uświadomić nastolatków, jakie są to niebezpieczeństwa. Należy powiedzieć nastolatkom, aby nie podawali swoich danych osobowych, zapisując się na stronach internetowych i aby korzystali z rodzinnego adresu internetowego do otrzymywania poczty. Rodzice i opiekunowie powinni rozważyć

zastosowanie filtrującego oprogramowania komputerowego oraz sprawdzić, jakie zabezpieczenia przed dziećmi znajdują się w ofercie dostawcy usług internetowych (ISP).

Seks i związki

Związki seksualne są legalne w Anglii, Szkocji i Walii od 16 roku życia, a w Irlandii Północnej od 17 roku życia, jednak młodzi ludzie często zaczynają tworzyć związki przed osiągnięciem tego wieku. Otwarta i pełna wsparcia rozmowa o związkach zwiększa prawdopodobieństwo, iż nastolatek będzie umiał podjąć odpowiedzialne decyzje dotyczące tych aspektów życia.

Ciąża

Doradcy personalni Connexions pomagają znaleźć odpowiednią pomoc i źródła wsparcia dla uczennic, które zaszły w ciążę. Można także porozmawiać z lekarzem pierwszego kontaktu i uzyskać od niego informacje o organizacjach, które udzielają pomocy. Doradcy personalni Connexions udzielają także pomocy i porad ojcom, których córki zaszły w ciążę.

Zatargi z prawem

Choć większość nastolatków nie łamie prawa, w przypadku osób, które tak postępują jest to sygnał, iż mają one problemy w innej sferach życia. Doradcy personalni Connexions pomagają rodzicom, opiekunom i uczniom poradzić sobie z następstwami przestępstwa, a także kontaktują z agencjami, które pomagają zrozumieć przyczyny leżące u podłoża problemu.

Organizacje udzielające informacji i indywidualnego wsparcia przez telefon, pocztą elektroniczną lub przez Internet:

Objaśnienie

Przeznaczona dla nastolatków

Przeznaczona dla rodziców

Przeznaczona dla wszystkich

Pomoc	Informacje	Pomoc indywidualna
Wszystkie problemy dotyczące nastolatków	www.connexions-direct.com www.need2know.co.uk www.parentscentre.gov.uk www.youthinformation.com www.direct.gov.uk/youngpeople www.gingerbread.org.uk www.familyandparenting.org	Infolinia Connexions Direct: telefon 080 800 13 2 19 (8–2, przez cały tydzień), wiadomości tekstowe: 07766 4 13 2 19, strona internetowa: www.connexions-direct.com – możliwość wysłania korespondencji elektronicznej lub uzyskania porady przez Internet Infolinia ds. Dzieci: 0800 1111 www.there4me.com (dla osób w wieku od 12 do 16 lat) Infolinia dla rodziców: Parentline Plus: 0808 800 2222 www.parentlineplus.org.uk
Zdrowie i dobre samopoczucie Zdrowie fizyczne i psychiczne, zdrowy tryb życia	www.doctorann.org www.bbc.co.uk/surgery www.nhsdirect.nhs.uk www.youngminds.org.uk/youngpeople www.youngminds.org.uk/parents www.rd4u.org.uk (strata bliskiej osoby)	Infolinia Narodowego Funduszu Zdrowia: NHS Direct: 0845 4647 Biuro informacji dla młodych rodziców: YoungMinds Parents Information Service: 0800 018 2138 Organizacja Samaritans: 08457 90 90 90 www.samaritans.org.uk jo@samaritans.org Organizacja RD4U (strata bliskiej osoby): 0808 808 1677

<p>Bezpieczeństwo</p> <p>Narkotyki, alkohol, palenie papierosów, gnębienie, bezpieczeństwo w Internecie</p>	<p>http://units.nhs.uk www.re-solv.org (substancje odużające) www.sniffing.org.uk (substancje odużające) www.talktofrank.com (wszystkie narkotyki uzależniające) www.quitbecause.org.uk (palenie) www.dcsf.gov.uk/bullying www.direct.gov.uk/cyberbullying www.kidscape.org.uk (gnębienie) www.bullying.co.uk www.beatbullying.org www.thinkuknow.co.uk (bezpieczeństwo w Internecie)</p>	<p>Infolinia dla osób nadużywających alkoholu: Drinkline: 0800 917 8282 Organizacja Frank (narkotyki): 0800 77 66 00 www.talktofrank.com Organizacja anonimowych narkomanów: Narcotics Anonymous: 0845 373 3366 lub 020 7730 0009 Organizacja pomagająca rzucić palenie: Smoking Quitline: 0800 00 22 00 www.quit.org.uk stopsmoking@quit.org.uk Organizacja Re-Solv (substancje odużające): 01785 810762 Organizacja zajmująca się problemem gnębienia: Bullying uk (porady na temat gnębienia w szkole): help@bullying.co.uk</p>
<p>Seks i związki</p> <p>Kwestie prawne, ciąża, życie seksualne i antykoncepcja</p>	<p>www.ruthinking.co.uk www.likeitis.org www.brook.org.uk</p>	<p>Infolinia organizacji Ruthinking: 0800 28 29 30</p> <p>Infolinia organizacji Brook (dla osób poniżej 25 roku życia): 0800 0185 023</p>
<p>Zatargi z prawem</p>	<p>www.rizer.co.uk</p>	

Organizacja Connexions nie tylko udziela rad w sprawie kursów i zawodów... Doradcy personalni Connexions udzielają informacji, porad i praktycznej pomocy w wielu kwestiach, na przykład finansowych, zdrowotnych, wykorzystania wolnego czasu w sposób towarzyski i pozytywny. Doradcy służą pomocą we wszystkich kwestiach, które mogą mieć negatywny wpływ na nastolatka w szkole, kolegium, pracy, bądź życiu osobistym i rodzinnym.

Inne formaty

Niniejsza publikacja jest dostępna alfabetem Braille'a i na płycie kompaktowej.
Aby zamówić egzemplarz, należy zadzwonić do Działu Publikacji DCSF pod numer:
0845 602 2260 lub skontaktować się pocztą elektroniczną: connexions@prolog.uk.com.

Dostępne tłumaczenia

Tłumaczenia wyłącznie w wersji tekstowej na język angielski, arabski, bengalski, gudżarati, hinduski, mandaryński (chiński), polski, pendżabski, somalijski, turecki, urudu i wietnamski dostępne są do pobrania na stronie **www.connexions-direct.com/parentcarer**.

Wersje w formacie PDF i pliku tekstowego dostępne są w Internecie na stronie **www.connexions-direct.com/parentcarer**.

Możliwość powiększenia tekstu w komputerze.

Komentarze

Niniejsza publikacja została opracowana w imieniu DCSF przez firmę VT Careers Management.

Chcielibyśmy uzyskać Państwa opinie na temat informatora „Rodzice i opiekunowie”. Jeżeli mają Państwo przemyślenia dotyczące zawartości niniejszej ulotki, proszę skontaktować się z firmą VT Careers Management, pisząc na adres elektroniczny: vcm.publications@vtplc.com.

Dodatkowe egzemplarze niniejszej broszury dostępne są w DCSF:

DCSF Publications
PO Box 5050
Sherwood
Nottingham
NG15 0DJ

Tel: 0845 602 2260
Fax: 0845 603 3360
E-mail: connexions@prolog.uk.com

ISBN: 0-86110-928-7

© Crown copyright 2008

Fragmenty niniejszego dokumentu mogą być ponownie wykorzystywane w celu niekomercyjnego kształcenia lub szkolenia pod warunkiem powołania się na źródło.